

Il-Ġurnal Uffiċjali

ta' l-Unjoni Ewropea

Harga Speċjali *
30 ta' Diċembru 2006

Legiżlazzjoni

Edizzjoni bil-Malti

Werrej	I	Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obligatorja	
	★	Regolament (KE) Nru 1906/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 li jstabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni ta' impriži, ċentri tar-riċerka u universitajiet f'azzjonijiet taht is-Seba' Programm Kwadru u għad-disseminazzjoni tar-riżultati tar-riċerka (2007-2013) ⁽¹⁾	1
	II	Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom mhijiex obligatorja	
		Kunsill	
		2006/969/KE:	
	★	Deċiżjoni tal-Kunsill tal-18 ta' Diċembru 2006 dwar is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea ta' l-Enerġija Atomika (Euratom) għar-riċerka nukleari u attivitajiet ta' tahrig (2007-2011)	19

⁽¹⁾ Test b'rilevanza għaż-ŻEE.

I

(Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obligatorja)

REGOLAMENT (KE) NRU 1906/2006 TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-18 ta' Diċembru 2006

li jistabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni ta' impriži, ċentri tar-riċerka u universitajiet f'azzjonijiet taħt is-Seba' Programm Kwadru u għad-disseminazzjoni tar-riżultati tar-riċerka (2007-2013)

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 167 u t-tieni paragrafu ta' l-Artikolu 172 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidraw l-Opinjoni tal-Qorti ta' l-Awdituri ⁽²⁾,

Filwaqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat ⁽³⁾,

Billi:

- (1) Is-Seba' Programm Kwadru ġie adottat bid-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' 18 ta' Diċembru 2006 dwar is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea għall-attivitajiet ta' riċerka, żvilupp teknoloġiku u dimostrazzjoni (2007 sa l-2013) ⁽⁴⁾. Hija r-responsabbiltà tal-Kummissjoni li tiżgura l-implimentazzjoni ta' dak il-programm Kwadru u l-programmi speċifiċi tiegħu, inklużi l-aspetti finanzjarji relatati.
- (2) Is-Seba' Programm Kwadru qed ikun implimentat konformement mar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 tal-25 ta' Ġunju 2002 dwar ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej ⁽⁵⁾, minn hawn 'il quddiem "ir-Regolament Finanzjarju", u mar-Regolament tal-Kummissjoni (KE, Euratom) Nru 2342/2002 tat-23 ta' Diċembru 2002 ⁽⁶⁾ li jstabbilixxi r-regoli ddetaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament Finanzjarju, minn hawn 'il quddiem "ir-Regoli ta' l-Implimentazzjoni".

⁽¹⁾ Opinjoni mogħtija fil-5 ta' Lulju 2006 (għadha mhijiex publikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

⁽²⁾ ĠU C 203, 25.8.2006, p. 1.

⁽³⁾ Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-30 ta' Novembru 2006.

⁽⁴⁾ ĠU L 412, 30.12.2006, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 357, 31.12.2002, p. 1. Regolament kif emendat l-aħħar mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 1248/2006 (ĠU L 227, 19.8.2006, p. 3).

(3) Is-Seba' Programm Kwadru qed ikun implimentat ukoll skond ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat, b'mod partikolari r-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat għar-riċerka u l-iżvilupp, preżentement il-Qafas Komunitarju għall-għajnuna mill-Istat għar-Riċerka u l-Iżvilupp ⁽⁷⁾.

(4) It-trattament ta' data konfidenzjali huwa rregolat mill-leġislazzjoni Komunitarja rilevanti kollha, inkluż ir-regoli interni ta' l-Istituzzjonijiet bħad-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2001/884/KE, KEFA, Euratom tad-29 ta' Novembru 2001 li temenda r-regoli ta' proċedura interni ⁽⁸⁾ tagħha rigward dispożizzjonijiet ta' sigurtà.

(5) Ir-regoli tal-partecipazzjoni ta' impriži, ċentri ta' riċerka u universitajiet għandhom jipprovdu qafas koerenti, komprensiv u trasparenti sabiex tiġi żgurata l-aktar implimentazzjoni effiċjenti possibbli, b'kont mehud tal-htieġa għal access faċli għall-partecipanti kollha permezz ta' proċeduri ssimpifikati, skond il-prinċipju tal-proporzjonalità.

(6) Ir-regoli għandhom jiffacilitaw ukoll l-isfruttament tal-proprietà intellettwali żviluppata minn partecipant, b'kont mehud ukoll tal-mod li bih il-partecipant jista' jkun organizzat internazzjonalment, filwaqt li jkunu protetti l-interessi legittimi tal-partecipanti l-oħra u tal-Komunità.

(7) Is-Seba' Programm Kwadru għandu jipromwovi partecipazzjoni mill-aktar regjuni imbiegħda tal-Komunità, kif ukoll minn firxa wiesgħa ta' impriži, ċentri ta' riċerka u universitajiet inklużi l-SMEs.

(8) Id-definizzjoni ta' impriži mikro, żgħar u ta' daqs medju (SMEs) mogħtija fir-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE ⁽⁹⁾ għandha tapplika, għall-finijiet tal-koe-renza u trasparenza.

⁽⁷⁾ ĠU C 45, 17.2.1996, p. 5.

⁽⁸⁾ ĠU L 317, 3.12.2001, p. 1. Deciżjoni kif emendata l-aħħar bid-Deciżjoni 2006/548/KE, Euratom (ĠU L 215, 5.8.2006, p. 38).

⁽⁹⁾ ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (9) Huwa mehtieg li jiġu stabbiliti kondizzjonijiet minimi għall-partecipazzjoni, kemm bhala regola ġenerali u kemm fir-rigward ta' l-ispeċifitajiet ta' l-azzjonijiet indiretti taht is-Seba' Programm Kwadru. B'mod partikolari, għandhom jiġu stipulati regoli dwar in-numru ta' partecipanti u l-post fejn ikunu stabbiliti.
- (10) Huwa xieraq li kull entità ġuridika tkun libera li tiehu sehem ladarba tkun issodisfat il-kondizzjonijiet minimi. Partecipazzjoni 'l fuq mill-minimu għandha tiżgura l-implimentazzjoni effiċjenti ta' l-azzjoni indiretta konċernata.
- (11) L-organizzazzjonijiet internazzjonali ddedikati għall-iżvilupp tal-koperazzjoni fil-qasam tar-riċerka fl-Ewropa u komposti l-aktar minn Stati Membri jew pajjiżi Assoċjati għandhom jitheggu jiehdu sehem fis-Seba' Programm Kwadru.
- (12) Isegwi mid-Deciżjoni tal-Kunsill 2001/822/KE tas-27 ta' Novembru 2001 dwar l-assocjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji barranin mal-Komunità Ewropea ("Deciżjoni dwar l-Assocjazzjoni tal-Pajjiżi Barranin")⁽¹⁾ li l-entitajiet ġuridici tal-pajjiżi u t-territorji barranin huma eliġibbli li jippartecipaw fis-Seba' Programm Kwadru.
- (13) Konformement ma' l-għanijiet tal-koperazzjoni internazzjonali kif deskritti fl-Artikoli 164 u 170 tat-Trattat, għandha wkoll tkun prevista l-partecipazzjoni ta' entitajiet ġuridici stabbiliti f'pajjiżi terzi, l-istess kif għandha tkun il-partecipazzjoni ta' organizzazzjonijiet internazzjonali. Madanakollu, huwa kunsiljabbli li jkun mehtieg li tali partecipazzjoni tkun ġustifikata f'termini tal-kontribuzzjoni mtejba tagħha għall-għanijiet segwiti taht is-Seba' Programm Kwadru.
- (14) Konformement ma' l-għanijiet imsemmija hawn fuq, huwa mehtieg li jiġu stabbiliti t-termini u l-kondizzjonijiet għall-ghoti ta' fondi Komunitarji lill-partecipanti f'azzjonijiet indiretti.
- (15) Għall-benefiċċju tal-partecipanti, għandu jkun hemm transizzjoni effettiva u bla xkiel mis-sistema tal-kalkolu ta' l-ispiza użata fis-Sitt Programm Kwadru. Il-proċess ta' monitoraġġ tas-Seba' Programm Kwadru għandu, għal-hekk, jindirizza l-impatt baġitarju ta' din il-bidla partikolarment fir-rigward ta' l-effett tagħha fuq il-piż amministrattivi għall-partecipanti.
- (16) Huwa mehtieg li l-Kummissjoni tistabbilixxi regoli u proċeduri ulterjuri, minbarra dawk previsti fir-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni tiegħu u dan ir-Regolament, sabiex jirregolaw il-prezentazzjoni, l-evalwazzjoni u l-għażla ta' proposti u l-aġġudikazzjoni ta' għotjiet, kif ukoll jitrangaw il-proċeduri għall-partecipanti. B'mod partikolari, għandhom jiġu stabbiliti r-regoli li jiddeterminaw l-użu ta' esperti indipendenti.
- (17) Huwa xieraq li l-Kummissjoni tistabbilixxi regoli u proċeduri ulterjuri, minbarra dawk previsti fir-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni tiegħu, sabiex jirregolaw l-evalwazzjoni tal-vijabbiltà ġuridika u finanzjarja tal-partecipanti f'azzjonijiet indiretti taht is-Seba' Programm Kwadru. Tali regoli għandhom jilhqqu bilanċ tajjeb bejn il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità u s-simplifikazzjoni u l-facilitazzjoni tal-partecipazzjoni ta' entitajiet legali fis-Seba' Programm Kwadru.
- (18) F'dan il-kuntest, ir-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità, jirregolaw, inter alia l-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità⁽²⁾, il-ġlieda kontra l-frodi u l-irregolarità, il-proċeduri għall-irkupru ta' ammonti dovuti lill-Kummissjoni, l-esk-luzjoni mill-proċeduri kuntrattwali u ta' l-għotjiet u l-penali relattivi, u l-awditjar, il-kontrolli, u l-ispezzjonijiet mill-Kummissjoni u mill-Qorti ta' l-Awdituri, kif previst fl-Artikolu 248(2) tat-Trattat.
- (19) Jehtieg li l-kontribut finanzjarju Komunitarju jasal għand il-partecipanti mingħajr dewmien żejjed.
- (20) Il-ftehim konklużi għal kull azzjoni għandhom jipprovdu għas-supervizzjoni u l-kontroll finanzjarju mill-Kummissjoni, jew kull rappreżentant awtorizzat mill-Kummissjoni, kif ukoll għal awditjar mill-Qorti ta' l-Awdituri u kontrolli esegwiti fuq il-post mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) konformement mal-proċeduri stabbiliti fir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96, tal-11 ta' Novembru 1996 dwar kontrolli fuq il-post u spezzjonijiet imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tipproteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħrajn⁽³⁾.
- (21) Il-Kummissjoni għandha tissorvelja kemm l-azzjonijiet indiretti mwettqa taht is-Seba' Programm Kwadru u kemm is-Seba' Programm Kwadru Kwadru u l-Programmi Speċifiċi tiegħu. Bil-ħsieb li jiġu żgurati l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni effiċjenti u koerenti ta' l-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet indiretti, il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm sistema adegwata ta' informazzjoni.
- (22) Is-Seba' Programm Kwadru għandu jirrifletti u jippromwovi l-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-Karta Ewropea għar-Riċerkaturi u l-Kodiċi ta' Kondotta għar-Reklutaġġ tar-Riċerkaturi⁽⁴⁾, filwaqt li jirrispetta l-karattru volontarju tagħhom.
- (23) Ir-regoli li jiddeterminaw id-disseminazzjoni tar-riżultati tar-riċerka għandhom jiżguraw li, fejn ikun xieraq, il-partecipanti jipproteġu l-proprjetà intellettwali prodotta fl-azzjonijiet, u jużaw u jiddisseminaw dawk ir-riżultati.

⁽²⁾ ĠUL 312. 23.12.1995, p. 1.

⁽³⁾ ĠUL 292, 15.11.1996, p. 2.

⁽⁴⁾ ĠUL 75, 22.3.2005, p. 67.

⁽¹⁾ ĠUL 314. 30.11.2001, p.1.

- (24) Filwaqt li jirrispettaw id-drittijiet tas-sidien tal-proprjetà intellettuali, dawk ir-regoli għandhom ikunu mfassla b'mod li jiżguraw li l-partecipanti u, fejn xieraq, l-entitajiet affiljati magħhom stabbiliti fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat ikollhom aċċess għat-tagħrif li jgħibu lejn il-proġett u għall-konozzenza ġġenerata mix-xogħol ta' riċerka esegwita fil-proġett safejn dan ikun meħtieġ għat-twettiq ta' xogħol ta' riċerka jew għall-użu tal-konozzenza li tirriżulta.
- (25) L-obbligu stabbilit fis-sitt Programm Kwadru li ċerti partecipanti jerfgħu r-reponsabbiltà finanzjarja ta' l-imsieħba tagħhom fl-istess konsorzju se jitneħha. F'dan il-kuntest, għandu jiġi stabbilit fond ta' garanzija lill-partecipanti, ġestit mill-Kummissjoni, sabiex ikopri ammonti dovuti minn imsieħba u li jonqsu milli jirrimborzaw. Tali approċċ ser jippromwovi s-simplifikazzjoni u jiffaċilita l-partecipazzjoni ta', l-aktar, l-SMEs, filwaqt li jhares l-interessi finanzjarji tal-Komunità b'mod xieraq għas-Seba' Programm Kwadru.
- (26) Il-kontribuzzjonijiet tal-Komunità lil xi impriża kongunta jew xi struttura oħra stabbiliti skond l-Artikolu 171 tat-Trattat, jew skond l-Artikolu 169 tat-Trattat, ma jaqgħux fil-kamp ta' l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.
- (27) Dan ir-regolament jirrispetta d-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea.
- (28) Il-Komunità tista' tagħmel għotja lill-Bank Ewropew ta' l-Investment (EIB) sabiex trawwem l-investment mis-settur privat f'azzjonijiet RTD Ewropej kbar eliġibbli billi żżid il-kapaċità ta' l-EIB fil-ġestjoni tar-riskju, sabiex b'hekk tippermetti (i) volum ikbar ta' self mill-EIB għal ċertu livell ta' riskju, u (ii) il-finanzjament ta' azzjonijiet RTD Ewropej aktar riskjużi minn dawk possibbli mingħajr appoġġ Komunitarju bħal dan.
- (29) Il-Komunità tista' tipprovdi appoġġ finanzjarju, kif stabbilit fir-Regolament Finanzjarju, permezz, *inter alia*, ta':
- (a) akkwisti pubbliċi, f'forma ta' prezz għal oġġetti u servizzi stabbilit b'kuntratt u magħżul abbażi ta' sejhiet għall-offerti;
- (b) għotjiet;
- (ċ) hlasijiet ta' affiljazzjoni lil xi organizzazzjoni, f'forma ta' miżata tas-shubija;
- (d) hlasijiet ta' onorarja lil esperti indipendenti identifikati fl-Artikolu 17 ta' dan ir-Regolament.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

KAPITOLU I

DISPOŻIZZJONIJET INTRODUTTORJI

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi r-regoli għall-partecipazzjoni ta' impriži, ċentri tar-riċerka u universitajiet u entitajiet ġuridiki oħra f'azzjonijiet imwettqa minn partecipant wiehed jew aktar permezz ta' l-iskemi ta' finanzjament identifikati fil-parti (a) ta' l-Anness III għad-Deċiżjoni Nru 1982/2006/KE, minn hawn 'il quddiem imsejha "azzjonijiet indiretti".

Dan jistabbilixxi wkoll regoli, konformement ma' dawk stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju fir-Regoli ta' l-Implimentazzjoni, li jikkonċernaw il-kontribut finanzjarju tal-Komunità lil partecipanti f'azzjonijiet indiretti taht is-Seba' Programm Kwadru.

Fir-rigward tar-riżultati tar-riċerka mwettqa taht is-Seba' Programm Kwadru, dan ir-Regolament jistabbilixxi r-regoli għall-iżvelar ta' tagħrif miksub b'kull mezz xieraq barra dawk li jirriżultaw mill-formalitajiet għall-protezzjoni tiegħu, u inkluża l-pubblikazzjoni tat-tagħrif miksub f'kull mezz, minn hawn 'il quddiem imsejha "disseminazzjoni".

Barra minn hekk, dan jistabbilixxi r-regoli għall-użu dirett jew indirett ta' tagħrif miksub f'attivitajiet ta' riċerka ulterjuri barra dawk koperti mill-azzjoni indiretta konċernata, jew għall-iżvilupp, il-holqien u t-tqeghid fis-suq ta' prodott jew proċess, jew għall-holqien jew forniment ta' servizz minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "użu".

Fir-rigward kemm tat-tagħrif miksub u kemm tat-tagħrif eżistenti, dan ir-Regolament jistabbilixxi r-regoli dwar il-liċenzji u d-drittijiet ta' l-utenti għalihom, minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "drittijiet ta' l-aċċess".

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, id-definizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw b'żieda ma' dawk stipulati fir-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni:

- 1) "entità ġuridika" tfisser kull persuna fizika, jew kull persuna ġuridika mahluqa skond il-liġi nazzjonali tal-post ta' l-istabbiliment tagħha, jew skond il-liġi Komunitarja jew id-dritt internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li tista', waqt li taġixxi fisimha, teżerċita drittijiet u tkun suġġetta għal obbligi. Fil-każ ta' persuni fiżiċi, ir-referenzi għal stabbiliment huma meqjusa li jirreferu għal residenza abitwali.

- 2) "entità affiljata" tfisser kwalunkwe entità ġuridika li hija taht il-kontroll dirett jew indirett ta' parteċipant, jew taht l-istess kontroll dirett jew indirett bhall-parteċipant, fejn il-kontroll jiehu kwalunkwe forma bhal dawk stabbiliti fl-Artikolu 6 (2).
- 3) "kondizzjonijiet ekwi u ġusti" tfisser kondizzjonijiet xierqa inkluz termini finanzjarji possibbli b'kont mehud taċ-ċirkostanzi speċifiċi tat-talba għall-aċċess, per eżempju l-valur veru jew potenzjali tat-tagħrif ġdid jew tagħrif eżistenti li għalih jintalab l-aċċess u/jew l-iskop, it-tul ta' żmien jew karatteristiċi oħra ta' l-użu maħsub;
- 4) "tagħrif miksub" tfisser ir-riżultati, inkluża informazzjoni, kemm jekk jistgħu jiġu protetti kif ukoll jekk le, generati mill-azzjonijiet indiretti konċernati. Riżultati bhal dawn jinkludu drittijiet relatati mad-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet ta' disinji; drittijiet ta' privattivi, drittijiet ta' varjetajiet ta' pjanti, jew forom simili ta' protezzjoni;
- 5) "tagħrif eżistenti" tfisser tagħrif li jkollhom il-parteċipanti qabel l-adeżjoni tagħhom mal-ftehim ta' ghotja, kif ukoll drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet ta' proprjetà intellettuali oħrajn li jirrelataw ma' dan it-tagħrif, li l-applikazzjoni għalih tkun giet preżentata qabel l-adeżjoni tagħhom mal-ftehim ta' ghotja, u li jkun meħtieġ għat-tweqqi ta' l-azzjoni indiretta jew għall-użu tar-riżultati ta' l-azzjoni indiretta;
- 6) "parteċipant" tfisser entità ġuridika li tikkontribwixxi għal azzjoni indiretta u li jkollha drittijiet u obbligi fir-rigward tal-Komunità taht it-termini ta' dan ir-Regolament;
- 7) "organizzazzjoni tar-riċerka" tfisser entità ġuridika stabbilita bhala organizzazzjoni li ma toperax bi qligh li twettaq riċerka jew żvilupp teknoloġiku bhala wiehed mill-oġettivi ewlenin tagħha;
- 8) "pajjiż terz" tfisser stat li mhux Stat membru;
- 9) "pajjiż assoċjat" tfisser pajjiż terz li jkun Parti għal ftehim internazzjonali mal-Komunità, li taht it-termini jew abbażi tiegħu dan jikkontribwixxi finanzjarjament għas-Seba' Programm Kwadru kollu jew għal xi parti minnu;
- 10) "organizzazzjoni internazzjonali" tfisser organizzazzjoni internazzjonali, diversa mill-Komunità, li jkollha personalità ġuridika taht id-dritt pubbliku internazzjonali, kif ukoll kull aġenzija speċjalizzata mwaqqfa minn tali organizzazzjoni internazzjonali;
- 11) "organizzazzjoni internazzjonali b'interessi Ewropej" tfisser organizzazzjoni internazzjonali, li l-magġoranza tal-membri tagħha jkunu Stati Membri jew pajjiżi Assoċjati, u li l-għan ewlieni tagħha jkun li tippromwovi l-koperazzjoni xjentifika u teknoloġika fl-Ewropa;
- 12) "pajjiż imsieheb fil-koperazzjoni internazzjonali" tfisser pajjiż terz li l-Kummissjoni tikklassifika bhala pajjiż ta' dhul baxx, ta' dhul medju baxx, jew ta' dhul medju għoli u li jkun identifikat bhala tali fil-programmi ta' hidma;
- 13) "korp pubbliku" tfisser kull entità pubblika stabbilita bhala tali mil-liġi nazzjonali, u organizzazzjonijiet internazzjonali;
- 14) "SMEs" tfisser intrapriżi mikro, żgħar u ta' daqs medju fi hdan it-tifsira tar-Rakkomandazzjoni 2003/361/KE fil-verżjoni tas-6 ta' Mejju 2003;
- 15) "programm ta' hidma" tfisser pjan adottat mill-Kummissjoni għall-implimentazzjoni ta' programm speċifiku kif identifikat fl-Artikolu 3 tad-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE;
- 16) "skemi ta' finanzjament" tfisser il-mekkanizmi għall-finanzjament ta' azzjonijiet indiretti mill-Komunità kif stabbilit fil-parti (a) ta' l-Anness III għad-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE;
- 17) "gruppi speċifiċi" tfisser il-benefiċjarji ta' "riċerka għal gruppi speċifiċi" identifikati fil-programm speċifiku u/jew programm ta' hidma;
- 18) "attur fl-RTD" tfisser entità ġuridika li twettaq attivitajiet ta' riċerka jew żvilupp teknoloġiku fi skemi ta' finanzjament għall-benefiċċju ta' gruppi speċifiċi kif identifikat fl-Anness III tad-Deciżjoni Nru 1982/2006/KE.

Artikolu 3

Konfidenzjalità

Il-Kummissjoni u l-parteċipanti, suġġetti għall-kondizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim ta' ghotja, ittra ta' hatra jew kuntratt, għandhom iżommu konfidenzjali kull data, konnoxxenza u dokumenti mgħoddija lilhom bhala konfidenzjali.

KAPITOLU II

PARTEĊIPAZZJONI

SEZZJONI 1

Kondizzjonijiet minimi

Artikolu 4

Prinċipji ġenerali

1. Kull impriża, università jew ċentru ta' riċerka jew entità ġuridika oħra, kemm jekk stabbiliti fi Stat Membru kif ukoll jekk f'pajjiż assoċjat, u kif ukoll jekk f'pajjiż terz, jistgħu jiehdun sehem f'azzjoni indiretta sakemm ikunu onoraw il-kondizzjonijiet minimi stabbiliti f'dan il-Kapitolu, inkluzi l-kondizzjonijiet speċifikati skond l-Artikolu 12.

Madanakollu, fil-każ ta' azzjoni indiretta kif imsemmi fl-Artikoli 5(1), 7, 8 jew 9, li tahtom ikun possibbli li l-kondizzjonijiet minimi jkunu ssodisfati mingħajr il-parteċipazzjoni ta' entità ġuridika stabbilita fi Stat Membru, għandha tittejjeb, permezz tagħha, il-kisba ta' l-għanijiet stipulati fl-Artikoli 163 u 164 tat-Trattat.

2. Iċ-Ċentru Kongunt tar-Ricerka tal-Kummissjoni minn hawn 'il quddiem "il-JRC", jista' jiehu sehem bl-istess mod u bl-istess drittijiet u obbligi bhala entità ġuridika stabbilita fi Stat Membru.

Artikolu 5

Kondizzjonijiet minimi

1. Il-kondizzjonijiet minimi għal azzjonijiet indiretti għandhom ikunu dawn li ġejjin:

- (a) iridu jieħdu sehem mill-inqas tlitt entitajiet ġuridiċi, li kull waħda minnhom trid tkun stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat, u li tnejn minnhom ma jkunux stabbiliti fl-istess Stat Membru jew pajjiż assoċjat;
- (b) it-tlitt entitajiet ġuridiċi kollha għandhom ikunu indipendenti minn xulxin fis-sens ta' l-Artikolu 6.

2. Għall-finijiet tal-punt (a) tal-paragrafu 1, fejn wiehed mill-partecipanti jkun il-JRC, jew ikun organizzazzjoni internazzjonali b'interessi Ewropej jew entità istitwita taħt il-liġi Komunitarja, dan għandu jitqies bhala stabbilit fi Stat Membru jew pajjiż Assoċjat barra xi Stat Membru jew pajjiż assoċjat li fih ikun stabbilit partecipant iehor fl-istess azzjoni indiretta.

Artikolu 6

Indipendenza

1. Żewġ entitajiet ġuridiċi għandhom jitqiesu bhala indipendenti minn xulxin fejn ebda waħda minnhom ma tkun taħt il-kontroll dirett jew indirett ta' l-oħra jew taħt l-istess kontroll dirett jew indirett bhal l-oħra.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, il-kontroll jista' b'mod partikolari jiehu waħda mill-forom li ġejjin:

- (a) it-titolu dirett jew indirett ta' aktar minn 50 % tal-valur nominali tal-kapital ta' l-ishma mahruġa fl-entità ġuridika konċernata, jew tal-maġġoranza tad-drittijiet tal-vot ta' l-azzjonisti jew l-assoċjati ta' dik l-entità;
- (b) il-pussess dirett jew indirett, bil-fatti jew bil-liġi, ta' setgħat deċiżjonali fl-entità ġuridika konċernata.

3. Madanakollu, ir-relazzjonijiet li ġejjin bejn żewġ entitajiet ġuridiċi m'għandhomx fihom infushom jitqiesu li jikkostitwixxu relazzjonijiet ta' kontroll:

- (a) l-istess korporazzjoni ta' investiment pubbliku, investitur istituzzjonali jew kumpannija li tipprovi kapital ta' riskju ikollhom titolu dirett jew indirett ta' aktar minn 50 % tal-valur nominali tal-kapital ta' l-ishma mahruġa jew tal-maġġoranza tad-drittijiet tal-vot ta' l-azzjonisti jew ta' l-assoċjati;
- (b) l-istess korp pubbliku jkun il-proprjetarju jew jagħmel is-supervizjoni ta' l-entitajiet ġuridiċi konċernati.

Artikolu 7

Azzjonijiet indiretti għal attivitajiet ta' koperazzjoni speċifika ddedikati għal pajjiżi shab fil-koperazzjoni internazzjonali

Għal proġetti kollaborattivi għal azzjonijiet ta' koperazzjoni speċifiċi ddedikati għal pajjiżi shab fil-koperazzjoni internazzjonali identifikati fil-programm ta' hidma, il-kondizzjonijiet minimi għandhom ikunu dawn li ġejjin:

- (a) għandhom jieħdu sehem minn ta' l-inqas erba' entitajiet ġuridiċi;
- (b) minn ta' l-inqas żewġ entitajiet ġuridiċi msemmija fil-punt (a) għandhom ikunu stabbiliti fi Stati Membri jew pajjiżi assoċjati, iżda mhux stabbiliti fl-istess Stat Membru jew pajjiż assoċjat;
- (c) minn ta' l-inqas żewġ entitajiet ġuridiċi msemmijin fil-punt (a) għandhom ikunu stabbiliti f'pajjiżi shab ta' koperazzjoni internazzjonali, iżda mhux stabbiliti fl-istess pajjiż sieheeb fil-koperazzjoni internazzjonali, sakemm mhux speċifikat mod iehor fil-programm ta' hidma;
- (d) l-erba' entitajiet ġuridiċi kollha msemmijin fil-punt (a) għandhom ikunu indipendenti minn xulxin fis-sens ta' l-Artikolu 6.

Artikolu 8

Azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, u t-taħriġ u l-iżvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi

Għal azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, u azzjonijiet favur it-taħriġ u l-iżvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi, il-kondizzjoni minima għandha tkun il-partecipazzjoni ta' entità ġuridika waħda.

L-ewwel paragrafu m'għandux japplika fil-każ ta' azzjonijiet li l-għan tagħhom ikun li jikkoordinaw attivitajiet ta' ricerka.

Artikolu 9

Proġetti ta' ricerka "innovattiva"

Għal azzjonijiet indiretti li jappoġġjaw proġetti ta' ricerka "innovattiva" ifffinanzjati fil-qafas tal-Kunsill Ewropew għar-Ricerka, il-kondizzjoni minima għandha tkun il-partecipazzjoni ta' entità ġuridika waħda stabbilita fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat.

Artikolu 10

Partecipanti waħdanin

Fejn il-kondizzjonijiet minimi għal azzjoni indiretta jiġu sodisfatti minn numru ta' entitajiet ġuridiċi, li flimkien jiffurmaw entità ġuridika waħda, din ta' l-aħhar tista' tkun il-partecipant waħdieni f'azzjoni indiretta, sakemm hija tkun stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat.

Artikolu 11

Organizzazzjonijiet internazzjonali u entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi

Il-partecipazzjoni f'azzjonijiet indiretti għandha tkun miftuħa għal organizzazzjonijiet internazzjonali u entitajiet ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi sakemm dawn ikunu ssodisfaw il-kondizzjonijiet minimi stabbiliti f'dan il-Kapitolu, kif ukoll kwalunkwe kondizzjonijiet stabbiliti fil-programmi speċifiċi jew il-programmi ta' hidma relevanti.

Artikolu 12

Kondizzjonijiet addizzjonali

B'zieda mal-kondizzjonijiet minimi stabbiliti f'dan il-Kapitolu, il-programmi speċifiċi jew il-programmi ta' hidma jistgħu jistabbilixxu l-kondizzjonijiet rigward in-numru minimu ta' partecipanti.

Huma jistgħu jistabbilixxu wkoll, skond it-tip u l-għanijiet ta' l-azzjoni indiretta, kondizzjonijiet addizzjonali li jridu jiġu ssodisfati fir-rigward tat-tip ta' partecipant u, fejn ikun xieraq, tal-post ta' l-istabbiliment.

SEZZJONI 2

Proċeduri

Subsezzjoni 1

Sejhiet għall-proposti

Artikolu 13

Sejhiet għall-proposti

1. Il-Kummissjoni għandha toħroġ sejhiet għal proposti għal azzjonijiet indiretti skond ir-rekwiżiti stabbiliti fil-programmi speċifiċi u programmi ta' hidma relevanti, li jistgħu jinkludu sejhiet immirati lejn gruppi speċjali bħal SMEs.

Apparti l-pubblicità speċifikata fir-Regoli ta' Implimentazzjoni, il-Kummissjoni għandha tippubblika s-sejhiet għal proposti fil-paġni ta' l-Internet tas-Seba' Programm Qafas, permezz ta' kanali ta' informazzjoni speċifiċi, u fil-punti ta' kuntatt nazzjonali stabbiliti mill-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati.

2. Fejn ikun xieraq, il-Kummissjoni għandha tispeċifika fis-sejha għal proposti li l-partecipanti ma għandhomx għaliex jistabbilixxu ftehim ta' konsorzju.

3. Is-sejhiet għal proposti għandhom ikollhom objettivi ċari sabiex jiżguraw li l-applikanti ma jwegħbu inutilment.

Artikolu 14

Eċċezzjonijiet

Il-Kummissjoni m'għandhiex toħroġ sejhiet għall-proposti għal dawn li ġejjin:

- (a) azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ li jridu jitwettqu mill-entitajiet ġuridiċi identifikati fil-programmi speċifiċi jew fil-programmi ta' hidma meta l-programm speċifiku jippermetti li l-programmi ta' hidma jidentifikaw il-benefiċjarji, konformement mar-Regoli ta' l-Implimentazzjoni;
- (b) azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ li jikkonsistu f'xiri ta' oġġetti jew servizzi suġġetti għar-regoli dwar l-akkwist pubbliku stipulati fir-Regolament Finanzjarju;
- (c) azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ relatati mal-ħatra ta' esperti indipendenti;
- (d) azzjonijiet oħra, fejn hekk ikun stipulat fir-Regolament Finanzjarju jew fir-Regoli ta' l-Implimentazzjoni.

Subsezzjoni 2

Evalwazzjoni u għażla tal-proposti u l-aġġudikazzjoni ta' għotjiet

Artikolu 15

Evalwazzjoni, għażla u aġġudikazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tevalwa l-proposti kollha preżentati bi tweġiba għal sejhiet għal proposti fuq il-bażi tal-prinċipji ta' evalwazzjoni, u tal-kriterji ta' għażla u aġġudikazzjoni previsti fil-programm speċifiku u fil-programm ta' hidma.

- (a) Għall-Programmi "Koperazzjoni" u "Kapaċitajiet" għandhom japplikaw il-kriterji li ġejjin:
  - eċċellenza xjentifika u/jew teknoloġika;
  - relevanza għall-objettivi ta' dawn il-programmi speċifiċi;
  - l-impatt potenzjali permezz ta' l-iżvilupp, id-disseminazzjoni u l-użu tar-riżultati tal-proġetti;
  - il-kwalità u l-effiċjenza ta' l-implimentazzjoni u l-ġestjoni.
- (b) Għall-Programm "Nies" għandhom japplikaw il-kriterji li ġejjin:
  - l-eċċellenza xjentifika u/jew teknoloġika;
  - ir-relevanza għall-objettivi ta' dan il-programm speċifiku;
  - il-kwalità u l-kapaċità ta' implimentazzjoni ta' l-applikanti (riċerkaturi/organizzazzjonijiet) u l-potenzjal tagħhom sabiex jimxu aktar 'il quddiem;
  - il-kwalità ta' l-attività proposta fit-tahriġ xjentifiku u/jew trasferiment tal-konoxxenza.

(ċ) Fl-appoġġ għal azzjonijiet ta' riċerka "innovattiva" taħt il-Programm "Ideat" għandu japplika l-kriterju ta' eċċellenza waħdu. Għal azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, jistgħu japplikaw kriterji relatati mal-proġett.

F'dan il-qafas, il-programmi ta' hidma għandhom jispeċifikaw il-kriterji għall-evalwazzjoni u l-għażla u jistgħu jżidu rekwiżiti, koefiċjenti ta' importanza u limiti minimi addizzjonali, jew jis-tabbilixxu aktar dettalji dwar l-applikazzjoni tal-kriterji.

2. Proposta li tmur kontra l-prinċipji fundamentali ta' l-etika jew li ma tissodisfax il-kondizzjonijiet previsti fil-programm speċifiku, fil-programm ta' hidma jew fis-sejha għal proposti m'għandhiex tintgħazel. Proposta bħal din tista' tiġi eskluża mill-proċeduri ta' evalwazzjoni, għażla u aġġudikazzjoni fi kwalunkwe hin.

3. Il-proposti għandhom ikunu kklassifikati skond ir-riżultati ta' l-evalwazzjoni. Id-deċiżjonijiet ta' finanzjament għandhom isiru fuq il-bażi ta' din il-klassifikazzjoni.

Artikolu 16

Il-proċeduri għall-prezentazzjoni, evalwazzjoni, għażla u aġġudikazzjoni

1. Fejn is-sejha għal proposti tispeċifika proċedura ta' evalwazzjoni f'zewġ stadji, huma biss dawk il-proposti li jkunu għaddew l-ewwel stadju, fuq il-bażi ta' l-evalwazzjoni meta mqabbla ma' sett limitat ta' kriterji, li għandhom jimxu 'l quddiem għal evalwazzjoni ulterjuri.

2. Fejn is-sejha għal proposti tispeċifika proċedura ta' prezentazzjoni f'zewġ stadji, huma biss dawk l-applikanti li l-proposti tagħhom jissuperaw l-evalwazzjoni għall-ewwel stadju li għandhom jintalbu jipprezentaw proposta kompluta fit-tieni stadju.

L-applikanti kollha għandhom jiġu informati malajr bir-riżultati ta' l-ewwel stadju ta' l-evalwazzjoni.

3. Il-Kummissjoni għandha tadotta u tippubblica regoli li jideterminaw il-proċedura għall-prezentazzjoni tal-proposti, kif ukoll il-proċeduri relatati ta' evalwazzjoni, għażla u aġġudikazzjoni u tippubblica gwidi għall-applikanti li jinkludu linji gwida għall-evalwaturi. B'mod partikolari, hija għandha tistabbilixxi regoli dettaljati għall-proċedura f'zewġ stadji għall-prezentazzjoni (inkluż fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni u n-natura tal-proposta fl-ewwel stadju kif ukoll ta' dawk tal-proposta kompleta fit-tieni stadju), u regoli għall-proċedura ta' evalwazzjoni f'zewġ partijiet.

Il-Kummissjoni għandha tippovdi l-informazzjoni u tistabbilixxi l-proċeduri għal rimedju għall-applikanti.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta u tippubblica r-regoli li jiżguraw li tiġi vverifikata b'konsistenza l-eżistenza ta' l-istatus

guridiku tal-partecipanti f'azzjonijiet indiretti kif ukoll tal-kapaċità finanzjarja tagħhom.

Il-Kummissjoni m'għandhiex iġġedded tali verifika sakemm is-sitwazzjoni tal-partecipant konċernat ma tkunx inbidlet.

Artikolu 17

Hatra ta' esperti indipendenti

1. Il-Kummissjoni għandha tahtar esperti indipendenti sabiex jassistu fl-evalwazzjonijiet tal-proposti.

Għall-azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, imsemmija fl-Artikolu 14, l-esperti indipendenti għandhom jinhatru biss jekk il-Kummissjoni tqis li dan ikun xieraq.

2. L-esperti indipendenti għandhom jintgħażlu fuq il-bażi tal-hiliet u l-konoxxenza xierqa għall-hidmiet assenjati lilhom. Fil-kazijiet fejn esperti indipendenti jkollhom jitrattaw informazzjoni klassifikata, għandu jinkiseb il-permess ta' sigurtà xierqa qabel il-hatra.

L-esperti indipendenti għandhom jiġu identifikati u magħzulin fuq il-bażi ta' sejhiet għal applikazzjonijiet minn individwi u sejhiet indirizzati lil organizzazzjonijiet rilevanti bħal aġenziji nazzjonali tar-riċerka, istituzzjonijiet jew intrapriżi tar-riċerka bil-hsieb li jiġu stabbiliti listi ta' kandidati adatti.

Il-Kummissjoni tista', jekk tqis li jkun xieraq, tagħzel kwalunkwe individwu li mhux f'dawk fil-listi bil-hiliet xierqa.

Għandhom jittiehdu miżuri xierqa sabiex jiġi żgurat bilanċ raġonevoli bejn is-sessi meta jinhatru gruppi ta' esperti indipendenti.

Għall-proġetti ta' riċerka "innovattiva", l-esperti għandhom jinhatru mill-Kummissjoni fuq il-bażi ta' proposta mill-Kunsill Xjentifiku tal-Kunsill Ewropew għar-Riċerka.

3. Meta tahtar espert indipendenti, il-Kummissjoni għandha tiehu l-passi kollha meħtieġa sabiex tiżgura li l-espert ma jiġix f'konflitt ta' interessi fir-rigward tal-materja li dwarha jkun meħtieġ li jagħti opinjoni.

4. Il-Kummissjoni għandha tadotta mudell ta' ittra ta' hatra, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-ittra ta' hatra", li għandha tinkludi dikjarazzjoni li l-espert indipendenti ma għandu l-ebda konflitt ta' interessi fil-hin tal-hatra u huwa jintrabat li jinforma lill-Kummissjoni kemm-il darba jitfaċċa xi konflitt ta' interessi waqt l-għoti ta' l-opinjoni tiegħu jew il-qadi ta' dmirijietu. Il-Kummissjoni għandha tikkonkludi ittra ta' hatra bejn il-Komunità u kull wiehed mill-esperti indipendenti.

5. Il-Kummissjoni għandha tippubblica darba fis-sena fi kwalunkwe mezz xieraq il-lista ta' l-esperti indipendenti li jkunu assistewha fis-Seba' Programm Kwadru u f'kull wiehed mill-programmi speċifiċi.

Subsezzjoni 3

Implimentazzjoni u ftehim ta' ghotja

Artikolu 18

Ġenerali

1. Il-partecipanti għandhom jimplimentaw l-azzjoni indiretta u għandhom jiehdu l-miżuri meħtieġa u raġonevoli kollha għal dik il-fini. Il-partecipanti fl-istess azzjoni indiretta għandhom jimplimentaw kollettivament u separatament il-hidma lejn il-Komunità.
2. Il-Kummissjoni għandha tfassal, abbażi tal-mudell ipprovdut fl-Artikolu 19(7) u b'konsiderazzjoni tal-karatteristiċi ta' l-iskema ta' finanzjament konċernata, ftehim ta' ghotja bejn il-Komunità u l-partecipanti.
3. Il-partecipanti m'għandhom jagħmlu ebda impenji li jkunu inkompatibbli mal-ftehim ta' l-ghotja.
4. Fejn partecipant jonqos milli jikkonforma ma' l-obbligi rigward l-implimentazzjoni teknika ta' l-azzjoni indiretta, il-partecipanti l-oħrajn għandhom jikkonformaw mal-ftehim ta' ghotja mingħajr ebda kontribut Komunitarju kumplimentari sakemm il-Kummissjoni ma tehlisomx espressament minn dak l-obbligu.
5. Jekk l-implimentazzjoni ta' azzjoni ssir impossibbli jew jekk il-partecipanti jonqsu milli jimplimentawha, il-Kummissjoni għandha tiżgura t-tmiem ta' l-azzjoni.
6. Il-partecipanti għandhom jiżguraw li l-Kummissjoni tiġi informata b'dak kollu li jkun qed jiġri li jista' jolqot l-implimentazzjoni ta' l-azzjoni indiretta jew l-interessi tal-Komunità.
7. Fejn previst fil-ftehim ta' ghotja, il-partecipanti jistgħu jis-subkuntrattaw ċerti elementi tax-xogħol li jrid jitwettaq lil partijiet terzi.
8. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi l-proċeduri ta' rimedju għall-partecipanti.

Artikolu 19

Dispożizzjonijiet ġenerali li għandhom jiddahhlu fil-ftehim ta' ghotja

1. Il-ftehim ta' ghotja għandu jistabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi tal-partecipanti fil-konfront tal-Komunità, konformement mad-Deċiżjoni Nru 1982/2006/KE dan ir-Regolament, ir-Regolament Finanzjarju, u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni, u konformement mal-prinċipji ġenerali tal-liġi Komunitarja.

Dan għandu jstabbilixxi wkoll, konformement ma' l-istess kondizzjonijiet, id-drittijiet u l-obbligi ta' entitajiet ġuridici li jidhru jiehdu sehem waqt li l-azzjoni indiretta tkun għaddejja.

2. Fejn ikun xieraq, il-ftehim ta' ghotja għandu jistipula liema parti mill-kontribut tal-Komunità għandha tkun ibbażata fuq ir-rimborz ta' l-ispejjeż eliġibbli, u liema parti għandha tkun ibbażata fuq rati fissi (inkluża skala ta' spejjeż ta' kull unità) jew somma f'daqqa.
3. Il-ftehim ta' ghotja għandu jistipula liema tibdiliet fil-kompożizzjoni tal-konsorzju jkunu jeħtieġu l-pubblikazzjoni minn qabel ta' sejha kompetittiva.
4. Il-ftehim ta' ghotja għandu jkun jeħtieġ il-preżentazzjoni lill-Kummissjoni ta' rapporti tal-progress perjodikament fir-rigward ta' l-implimentazzjoni ta' l-azzjoni indiretta konċernata.
5. Fejn ikun xieraq, il-ftehim ta' ghotja jista' jistipula li l-Kummissjoni għandha tiġi mgħarrfa bil-quddiem b'kull intenzjoni ta' trasferiment tas-sjeda tat-tagħrif miksub lil parti terza.
6. Fejn ftehim ta' ghotja jeżiġi li l-partecipanti jwettqu attivitajiet ta' benefiċċju għal partijiet terzi, il-partecipanti għandhom jirriklamaw dan b'mod wiesa' u jidentifikaw, jevalwaw u jagħzlu l-partijiet terzi b'mod trasparenti, ġust u imparzjali. F'każ li hekk ikun stipulat fil-programm ta' hidma, il-ftehim ta' ghotja għandu jstabbilixxi l-kriterji għall-għażla tat-tali partijiet terzi. Il-Kummissjoni tirriżerva d-dritt li togġezzjona għall-għażla tal-partijiet terzi.
7. Il-ftehim ta' ghotja jista' jstabbilixxi limiti ta' żmien għal partecipanti sabiex jagħtu n-notifiki varji msemmijin f'dan ir-Regolament
8. Il-Kummissjoni għandha, f'koperazzjoni mill-qrib ma' l-Istati Membri, tistabbilixxi mudell ta' ftehim ta' ghotja konformement ma' dan ir-Regolament. Jekk ikun hemm hteġa ta' modifika sinifikanti tal-mudell ta' ftehim ta' ghotja, il-Kummissjoni għandha, f'koperazzjoni mill-qrib ma' l-Istati Membri, tirrevedih kif xieraq.
9. Il-mudell ta' ftehim ta' ghotja għandu jirrifletti l-prinċipji ġenerali stabbiliti fil-Karta Ewropea għar-Riceraturi u fil-Kodiċi ta' Kondotta għar-Reklutaġġ tar-Riceraturi. Dan għandu jindirizza, kif jixraq, is-sinergiji ma' l-edukazzjoni fil-livelli kollha; id-disponibbiltà u l-kapaċità li jitrawwem djalogu u dibattitu dwar kwistjonijiet xjentifiċi u r-riżultati tar-riċerka fost pubbliku wiesa' lil hinn mill-komunità tar-riċerka; l-attivitajiet li jżidu fil-partecipazzjoni u l-irwol tan-nisa fir-riċerka; u l-attivitajiet li jindirizzaw l-aspetti soċjo-ekonomiċi tar-riċerka.
10. Il-mudell ta' ftehim ta' ghotja għandu jipprevedi sorveljanza u kontroll finanzjarju mill-Kummissjoni jew kwalunkwe rappreżentant awtorizzat minnha, u mill-Qorti ta' l-Awdituri.

Artikolu 20

Dispożizzjonijiet dwar id-drittijiet ta' aċċess, użu u disseminazzjoni

1. Il-ftehim ta' ghotja għandu jstabbilixxi d-drittijiet u l-obbligi rispettivi tal-partecipanti fir-rigward tad-drittijiet ta' aċċess, l-użu u d-disseminazzjoni, safejn dawk id-drittijiet u l-obbligi ma jkunux ġew stabbiliti f'dan ir-Regolament.

Għal dawn il-finijiet, dan għandu jkun jehtieg il-preżentazzjoni lill-Kummissjoni ta' pjan għall-użu u għad-disseminazzjoni tat-tagħrif miksub.

2. Il-ftehim ta' ghotja jista' jispeċifika l-kondizzjonijiet li taht-hom il-partecipanti jistgħu joġġezzjonaw għal xi awditjar teknoloġiku li jkun qed isir minn ċerti rappreżentanti awtorizzati tal-Kummissjoni dwar l-użu u d-disseminazzjoni tat-tagħrif miksub.

Artikolu 21

Dispożizzjonijiet dwar it-terminazzjoni

Il-ftehim ta' ghotja għandu jispeċifika r-raġunijiet għat-terminazzjoni tiegħu, għal kollox jew parzjalment, b'mod partikolari minhabba nuqqas ta' konformità ma' dan ir-Regolament, inadempjenza jew ksur kuntrattwali, kif ukoll il-konsegwenzi fuq il-partecipanti ta' xi inadempjenza min-naħa ta' partecipant iehor.

Artikolu 22

Dispożizzjonijiet speċifiċi

1. Fil-każ ta' azzjonijiet indiretti għall-appoġġ ta' infrastrutturi ta' riċerka eżistenti u, fejn japplika, ta' infrastrutturi ta' riċerka godda, il-ftehim ta' ghotja jista' jstipula dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-konfidenzjalità, il-pubblicità u d-drittijiet ta' l-aċċess u l-impenji li jstgħu jolqtu l-utenti ta' l-infrastruttura.

2. Fil-każ ta' azzjonijiet indiretti għall-appoġġ ta' taħriġ u żvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi, il-ftehim jista' jstipula dispożizzjonijiet speċifiċi rigward il-konfidenzjalità, id-drittijiet ta' l-aċċess u l-impenji relatati mar-riċerkaturi li jibbenefikaw mill-azzjoni.

3. Fil-każ ta' azzjonijiet indiretti fil-qasam tar-riċerka dwar isigurtà, il-ftehim ta' ghotja jista' jstabbilixxi dispożizzjonijiet speċifiċi b'mod partikolari dwar bidliet fil-kompożizzjoni tal-konsorzju, il-konfidenzjalità, il-klassifikazzjoni ta' l-informazzjoni, u l-informazzjoni lill-Istati Membri, id-disseminazzjoni, id-drittijiet ta' aċċess, it-trasferiment tas-sjieda tat-tagħrif ġdid miksub u l-użu tiegħu.

4. Fejn ikun xieraq, il-ftehim ta' ghotja għal azzjonijiet indiretti li jitrattaw kwistjonijiet ta' sigurtà, barra dawk imsemmijin fil-paragrafu 3, jista' jinkludi wkoll dispożizzjonijiet speċifiċi bhal dawn.

5. Fil-każ ta' azzjonijiet ta' riċerka "innovattiva", il-ftehim ta' ghotja jista' jstabbilixxi dispożizzjonijiet speċifiċi relatati mad-disseminazzjoni.

Artikolu 23

Firma u adeżjoni

Il-ftehim ta' ghotja għandu jidhol fis-seħh ma' l-iffirmar mill-koordinatur u mill-Kummissjoni.

Dan għandu japplika għal kull partecipant li jkun formalment aderixxa miegħu.

Subsezzjoni 4

Konsorzji

Artikolu 24

Ftehim ta' konsorzji

1. Hlief fejn previst mod iehor fis-sejha għal proposti, il-partecipanti kollha f'azzjoni indiretta għandhom jikkonkludu ftehim, minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-ftehim ta' konsorzju", sabiex jirregola inter alia dawn li ġejjin:

- (a) l-organizzazzjoni interna tal-konsorzju;
- (b) id-distribuzzjoni tal-kontribut finanzjarju Komunitarju;
- (c) regoli dwar id-disseminazzjoni, l-użu u d-drittijiet ta' aċċess, addizzjonali għal dawk li jinsabu fil-Kapitolu III u għad-dispożizzjonijiet fil-ftehim ta' l-ghotja;
- (d) ir-riżoluzzjoni ta' disputi interni inklużi każijiet ta' abbuż tal-poter;
- (e) arrangamenti ta' responsabbiltà, indennizz u konfidenzjalità bejn il-partecipanti.

2. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u tippubblika linji gwida dwar il-kwistjonijiet ewlenin li jstgħu jiġu indirizzati minn partecipanti fil-ftehim ta' konsorzju tagħhom, inkluż dispożizzjonijiet dwar il-promozzjoni tal-partecipazzjoni ta' l-SMEs.

Artikolu 25

Il-koordinatur

1. L-entitajiet ġuridiċi kollha li jixtiequ jippartecipaw f'azzjoni indiretta għandhom jaħtru wiehed minn fosthom sabiex jagħmilha ta' koordinatur sabiex iwettaq il-kompiti li ġejjin konformement ma' dan ir-Regolament, ir-Regolament Finanzjarju, mir-Regoli ta' l-Implimentazzjoni, u mal-ftehim ta' ghotja:

- (a) jimmonitorja l-konformità mill-partecipanti fl-azzjoni indiretta ma' l-obbligi tagħhom;
- (b) jivverifika jekk l-entitajiet ġuridiċi identifikati fil-ftehim ta' l-ghotja lestewx il-formalitajiet meħtieġa għal-adeżjoni mal-ftehim ta' l-ghotja;
- (c) jirċievi l-kontribut finanzjarju Komunitarju u jqassmu skond il-ftehim tal-konsorzju u l-ftehim ta' ghotja;

- (d) iżomm ir-registri u l-kontijiet finanzjarji relatati mal-kontribut finanzjarju Komunitarju u jinforma lill-Kummissjoni dwar id-distribuzzjoni tiegħu konformement mal-punt (b) ta' l-Artikolu 24(1) u l-Artikolu 36;
- (e) ikun intermedjarju għal komunikazzjoni effiċjenti u korretta bejn il-partecipanti u jirrapporta regolarment lill-partecipanti u lill-Kummissjoni dwar il-progress tal-proġett.
2. Il-koordinatur għandu jkun identifikat fil-ftehim ta' għotja.
3. Il-hatra ta' koordinatur għdid tehtieg l-approvazzjoni bil-miktub tal-Kummissjoni.

Artikolu 26

Tibdiliet fil-konsorzju

1. Il-partecipanti f'azzjoni indiretta jistgħu jaqblu li jzidu partecipant għdid jew li jneħħu partecipant eżistenti skond id-dispożizzjonijiet rispettivi fil-ftehim ta' konsorzju.
2. Kwalunkwe entità ġuridika li tissieheb f'azzjoni għaddejja għandha tidhol formalment fil-ftehim ta' għotja.
3. F'kazijiet speċifiċi, fejn ikun previst fil-ftehim ta' għotja, il-konsorzju għandu jipubblika sejha kompetittiva u jirriklamaha b'mod wiesa' bl-użu ta' appoġġ speċifiku ta' informazzjoni, partikolarment is-siti ta' l-Internet dwar is-Seba' Programm ta' Qafas, l-istampa u fuljetti speċjalizzati, u l-punti nazzjonali ta' kuntatt imwaqqfin mill-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati għal informazzjoni u appoġġ.

Il-konsorzju għandu jivvaluta l-offerti fid-dawl tal-kriterji li jkun rregolaw l-azzjoni inizjali u bl-assistenza ta' esperti indipendenti mahturin mill-konsorzju, konformement mal-prinċipji stabbiliti fl-Artikoli 15 u 17 rispettivament.

4. Il-konsorzju għandu jinnotifika b'kull bidla proposta li ssir fil-kompożizzjoni tiegħu lill-Kummissjoni, li tista' togħgezzjona fi żmien 45 jum min-notifika.

Tibdiliet fil-kompożizzjoni tal-konsorzju marbutin mal-proposti għal tibdiliet oħrajn fil-ftehim ta' għotja li mhumiex relatati direttament mal-bidla fil-kompożizzjoni għandhom ikunu suġġetti għall-approvazzjoni bil-miktub tal-Kummissjoni.

Subsezzjoni 5

Monitoraġġ u evalwazzjoni ta' programmi u azzjonijiet indiretti u l-komunikazzjoni ta' informazzjoni

Artikolu 27

Monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-implimentazzjoni ta' l-azzjonijiet indiretti abbażi ta' rapporti tal-progress perjodikament ipprezentati skond l-Artikolu 19(4).

B'mod partikolari, il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-implimentazzjoni tal-pjan għall-użu u d-disseminazzjoni tat-tagħrif għdid miksub, ipprezentat skond it-tieni subparagrafu ta' l-Artikolu 20(1).

Għal dawk il-ghanjiet, il-Kummissjoni tista' tkun meghjuna minn esperti indipendenti mahtura skond l-Artikolu 17.

2. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi u żżomm sistema informattiva li tippermetti li dan il-monitoraġġ isir b'mod effiċjenti u koerenti tul is-Seba' Programm Kwadru kollu.

Suġġett għall-Artikolu 3, il-Kummissjoni għandha tippubblika fuq kwalunkwe mezz adegwat informazzjoni dwar il-proġetti ffinanzjati.

3. Il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni msemmijin fl-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni Nru 1982/2006/KE għandhom jinkludu aspetti relatati ma' l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, f'aspetti partikolari rilevanti għall-SMEs, u għandhom jindirizzaw l-impatt baġitarju tal-bidliet fir-regim tal-kalkolu ta' l-ispejjeż meta mqabbel mas-Sitt Programm Kwadru u l-effetti tiegħu fuq il-piż amministrattiv għall-partecipanti.

4. Il-Kummissjoni għandha tahtar, skond l-Artikolu 17, esperti indipendenti sabiex jassistuha fl-evalwazzjonijiet mehtieġa taht is-Seba' Programm Kwadru, u l-programmi speċifiċi tiegħu, u, skond ma jitqies mehtieġ, għall-evalwazzjoni ta' Programmi Kwadru preċedenti.

5. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tista' twaqqaf gruppi ta' esperti indipendenti mahtura skond l-Artikolu 17, sabiex jagħtu parir dwar it-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politika Komunitarja tar-riċerka.

Artikolu 28

L-informazzjoni li għandha ssir disponibbli

1. B'konsiderazzjoni debita ta' l-Artikolu 3, il-Kummissjoni għandha, wara talba, tagħmel disponibbli għal kwalunkwe Stat Membru jew pajjiż assoċjat kwalunkwe informazzjoni utli fil-pussess tagħha dwar informazzjoni għdida miksuba li toħroġ mill-hidma mwettqa fil-kuntest ta' azzjoni indiretta, sakemm jiġu sodisfatti l-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) l-informazzjoni konċernata tkun rilevanti għall-politika pubblika;
- (b) il-partecipanti ma jkunux għabu raġunijiet sodi u biżżejjed sabiex jinżamm l-għoti ta' l-informazzjoni konċernata.

2. Taht l-ebda ċirkostanzi m'għandu l-għoti ta' l-informazzjoni skond il-paragrafu 1 jitqies li jkun qed jittrasferixxi lir-riċepjent xi drittijiet jew obbligi tal-Kummissjoni jew tal-partecipanti.

Madanakollu, ir-riċipjent għandu jitttratta kull informazzjoni bħal din bħala konfidenzjali sakemm ma ssirx pubblika jew ma ssirx disponibbli pubblikament mill-parteċipanti, jew sakemm ma tkunx giet komunikata lill-Kummissjoni mingħajr restrizzjonijiet ta' konfidenzjalità.

SEZZJONI 3

Il-kontribut finanzjarju komunitarju

Subsezzjoni 1

Eligibbiltà għall-finanzjament u forum ta' għotjiet

Artikolu 29

Eligibbiltà għall-finanzjament

1. L-entitajiet ġuridici li ġejjin, parteċipanti f'azzjoni indiretta, jistgħu jirċievu kontribut finanzjarju Komunitarju:
  - (a) kwalunkwe entità ġuridika stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat, jew mahluqa taht il-liġi Komunitarja;
  - (b) kwalunkwe organizzazzjoni internazzjonali b'interessi Ewropej;
  - (c) kwalunkwe entità ġuridika stabbilita f'pajjiż sieheb f'koperazzjoni internazzjonali.
2. Fil-każ ta' organizzazzjoni internazzjonali parteċipanti, barra xi organizzazzjoni internazzjonali b'interessi Ewropej, jew entità ġuridika stabbilita f'pajjiż terz li mhux pajjiż assoċjat jew pajjiż sieheb f'koperazzjoni internazzjonali, tista' tingħata kontribut finanzjarju Komunitarju sakemm tiġi sodisfatta minn ta' l-inqas wahda mill-kondizzjonijiet li ġejjin:
  - (a) ikun hemm provvediment f'dan is-sens fil-programmi speċifiċi jew fil-programm ta' hidma relevanti,
  - (b) tkun essenzjali għat-twettiq ta' l-azzjoni indiretta,
  - (c) ikun hemm provvediment għal tali finanzjament fi ftehim bilaterali dwar ix-xjenza u t-teknoloġija jew kwalunkwe ftehim ieħor bejn il-Komunità u l-pajjiż li fih l-entità ġuridika tkun stabbilita.

Artikolu 30

Forum ta' għotjiet

1. Il-kontribut finanzjarju Komunitarju għal għotjiet identifikati fil-parti a) ta' l-Anness III għad-Deċiżjoni Nru 1982/2006/KE għandu jkun imsejjes fuq ir-rimborż, shih jew parzjali, ta' l-ispejjeż eligibbli.

Madanakollu, il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jiehu l-forma ta' finanzjament b'rata fissa, inkluż finanzjament permezz ta' skala ta' spejjeż unitarji, jew somma f'daqqa, jew jista' jikkombina flimkien ir-rimborż ta' l-ispejjeż eligibbli ma' rati fissi u

somom f'daqqa. Il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jiehu wkoll il-forma ta' boroż ta' studju jew premijijiet.

2. Il-programmi ta' hidma u s-sejħiet għal proposti għandhom jispeċifikaw il-forom ta' għotjiet li għandhom jintużaw fl-azzjonijiet konċernati.

3. Il-parteċipanti minn pajjiżi shab f'koperazzjoni internazzjonali jistgħu jagħzlu l-kontribut finanzjarju Komunitarju fil-forma ta' finanzjament f'somma wahda. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi somom f'daqqa applikabbli skond ir-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 31

Rimborż ta' l-ispejjeż eligibbli

1. Azzjonijiet indiretti ffinanzjati b'għotjiet għandhom ikunu ko-finanzjati mill-parteċipanti.

Biex isir rimborż ta' l-ispejjeż eligibbli l-kontribut finanzjarju tal-Komunità m'għandux iwassal għal profitt.

2. Għandhom ikunu kkunsidrati rċevuti għall-hlas ta' l-għotja fi tmiem l-implimentazzjoni ta' l-azzjoni.

3. Biex ikunu kkunsidrati bħala eligibbli, l-ispejjeż li jsiru għall-implimentazzjoni ta' azzjoni indiretta iridu jissodisfaw il-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) għandhom ikunu attwali;
- (b) għandhom ikunu saru tul il-perjodu ta' l-azzjoni, bl-eċċezzjoni tar-rapporti finali fejn ikun sar provvediment għal dan fil-ftehim ta' l-għotja;
- (c) għandhom ikunu ġew determinati skond il-prinċipji u l-prassi normali ta' kontabbiltà u amministrazzjoni tal-parteċipant u użati għall-iskop waħdieni li jintlahqu l-għanijiet ta' l-azzjoni indiretta u r-riżultati mistennija minnha, b'mod konsistenti mal-prinċipji ta' l-ekonomija, l-effiċjenza u l-effikaċja;
- (d) għandhom ikunu mdahhla fil-kontijiet tal-parteċipant u mhallsa u, fil-każ ta' xi kontribut minn partijiet terzi, għandhom ikunu mdahhla fil-kontijiet tal-partijiet terzi;
- (e) għandhom ikunu hielsa minn spejjeż mhux eligibbli, b'mod partikolari taxxi indiretti identifikabbli inkluża t-taxxa fuq il-valur miżjud, dazji, imghaxijiet dovuti, provvedimenti dwar il-possibbiltà ta' telf jew nefqiet futuri, telf fuq il-kambju, spejjeż relatati mad-dhul mill-kapital, spejjeż iddikjarati jew li jkunu saru, jew rimborżati fir-rigward ta' proġett ieħor tal-Komunità, dejn jew spejjeż tad-dejn, infiq żejjed jew bl-addoċċ, u kull spiza oħra li ma tissodisfax il-kondizzjonijiet stabbiliti fil-punti (a) sa (d).

Għall-finijiet tal-punt (a), għall-persunal jistgħu jintużaw l-ispejjeż medji jekk dawn ikunu konsistenti mal-prinċipji ta' l-amministrazzjoni u l-prassi tal-kontabbiltà tal-parteċipant u ma jvarjaw b'mod sinifikanti mill-ispejjeż attwali.

4. Filwaqt li l-kontribut finanzjarju Komunitarju għandu jiġi kkalkulat b'referenza għall-ispiza ta' l-azzjoni indiretta globali, ir-rimborż għandu jkun ibbażat fuq l-ispejjeż irrapportati ta' kull parteċipant.

Artikolu 32

Spejjeż eliġibbli diretti u spejjeż eliġibbli indiretti

1. L-ispejjeż eliġibbli għandhom jikkonsistu fi spejjeż li jistgħu jiġu attribwiti direttament lill-azzjoni, minn hawn 'il quddiem imsejha "spejjeż eliġibbli diretti" u, fejn japplikaw, fi spejjeż li ma jistgħux jiġu attribwiti direttament lill-azzjoni, imma li jkunu saru b'raba diretta ma' l-ispejjeż eliġibbli diretti attribwiti lill-azzjoni, minn hawn 'il quddiem imsejha "spejjeż eliġibbli indiretti".

2. Ir-rimborż ta' spejjeż tal-parteeipanti għandu jkun ibbażat fuq l-ispejjeż diretti u indiretti eliġibbli tagħhom.

Konformement mal-punt (ċ) ta' l-Artikolu 31(3), parteċipant jista' juża metodu ssimplifikat ta' kalkolu ta' l-ispejjeż eliġibbli indiretti tiegħu fil-livell ta' l-entità ġuridika tiegħu jekk dan ikun skond il-prinċipju u l-prassi abitwali fiż-żamma tal-kontijiet tiegħu. Il-prinċipji li għandhom jiġu segwiti f'dan ir-rigward għandhom jiġu stabbiliti fil-mudell tal-ftehim ta' għotja.

3. Il-ftehim ta' għotja jista' jipprevedi li r-rimborż ta' spejjeż eliġibbli indiretti għandu jkun limitat għal persentaġġ massimu ta' l-ispejjeż eliġibbli diretti, esklużi l-ispejjeż eliġibbli diretti għas-sottokuntratti, b'mod partikolari fil-każ ta' l-azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, u, fejn xieraq, l-azzjonijiet ta' taħriġ u żvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi.

4. B'derġa mill-paragrafu 2, sabiex jiġu koperti l-ispejjeż eliġibbli diretti, parteċipant jista' jagħżel li jiehu rata fissa għat-total ta' l-ispejjeż eliġibbli diretti tiegħu, esklużi l-ispejjeż eliġibbli diretti tiegħu għas-sottokuntratti jew rimborż ta' l-ispejjeż ta' partijiet terzi.

Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi rati fissi xierqa bbażati fuq approssimazzjoni mill-qrib ta' l-ispejjeż diretti reali konċernati, skond ir-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni tiegħu.

5. Korpi pubbliċi li ma joperawx għal skopijiet ta' qligh, stabilimenti ta' l-edukazzjoni sekondarja u edukazzjoni superjuri, organizzazzjonijiet ta' riċerka u SMEs li ma jistgħux jidentifikaw b'ċertezza l-ispejjeż indiretti reali tagħhom għall-azzjoni konċernata, meta jipparteċipaw fi skemi ta' finanzjament li jinkludu riċerka u żvilupp teknoloġiku u attivitajiet dimostrattivi, kif imsemmi fl-Artikolu 33, jistgħu jagħżlu rata fissa ta' 60 % ta' l-ispejjeż eliġibbli indiretti totali għal għotjiet aġġudikati taht sejhiet għal proposti li jagħlqu qabel l-1 ta' Jannar 2010.

Bil-hsieb li tiġi ffaċilitata transizzjoni għall-applikazzjoni shiha tal-prinċipju generali stabbilit fil-paragrafu 2, il-Kummissjoni

għandha tistabbilixxi, għal għotjiet aġġudikati taht is-sejhiet li jagħlqu wara l-31 ta' Diċembru 2009, livell xieraq ta' rata fissa li għandha tkun approssimazzjoni ta' l-ispejjeż indiretti reali konċernati iżda mhux ta' inqas minn 40 %. Din tkun ibbażata fuq evalwazzjoni tal-parteeipazzjoni ta' korpi pubbliċi li ma joperawx għal skopijiet ta' qligh, istituzzjonijiet ta' edukazzjoni sekondarja u edukazzjoni superjuri, organizzazzjonijiet ta' riċerka u SMEs li ma jistgħux jidentifikaw b'ċertezza l-ispejjeż indiretti reali tagħhom għall-azzjoni konċernata.

6. Ir-rati fissi kollha għandhom jiġu stabbiliti fil-mudell ta' ftehim ta' għotja.

Artikolu 33

L-ogħla limiti ta' finanzjament

1. Għal attivitajiet ta' riċerka u żvilupp teknoloġiku, il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jilhaq massimu ta' 50 % ta' l-ispejjeż totali eliġibbli.

Madanakollu, fil-każ ta' korpi pubbliċi li ma joperawx għal skopijiet ta' qligh, istituzzjonijiet ta' edukazzjoni sekondarja u edukazzjoni superjuri, organizzazzjonijiet ta' riċerka u SMEs, dan jista' jilhaq massimu ta' 75 % ta' l-ispejjeż totali eliġibbli.

Għal riċerka relatata mas-sigurtà u attivitajiet ta' żvilupp teknoloġiku, dan jista' jilhaq massimu ta' 75 % fil-każ ta' l-iżvilupp ta' kapaċitajiet foqasma b'daqs tas-suq limitat hafna u b'riskju ta' "falliment tas-suq" u għall-iżvilupp accelerat ta' tagħmir bhala rispons għal theddid ġdid.

2. Għal attivitajiet dimostrattivi, il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jilhaq massimu ta' 50 % ta' l-ispejjeż totali eliġibbli.

3. Għal attivitajiet appoġġati minn azzjonijiet ta' riċerka "innovattiva", azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ, u azzjonijiet ta' taħriġ u żvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi, il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jilhaq massimu ta' 100 % ta' l-ispejjeż totali eliġibbli.

4. Għal attivitajiet ta' ġestjoni inkluzi ċertifikati dwar ir-rendikonti finanzjarji, u attivitajiet oħrajn mhux koperti mill-paragrafi 1, 2 u 3, il-kontribut finanzjarju Komunitarju jista' jilhaq massimu ta' 100 % ta' l-ispejjeż totali eliġibbli.

L-attivitajiet l-oħrajn imsemmija fl-ewwel subparagrafu jinkludu, inter alia, it-taħriġ f'azzjonijiet li ma jaqgħux fl-iskema ta' finanzjament għal taħriġ u żvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi, il-koordinazzjoni, in-netwerking, u d-disseminazzjoni.

5. Għall-għanjiet tal-paragrafi 1 sa 4, għandhom jitqiesu l-ispejjeż eliġibbli u l-irċevuti sabiex ikun iddeterminat il-kontribut finanzjarju Komunitarju.

6. Il-paragrafi 1 sa 5 għandhom japplikaw, skond kif ikun xieraq, fil-każ ta' azzjonijiet indiretti fejn jintuża finanzjament b'rata fissa jew finanzjament permezz ta' somma f'daqqa għall-azzjoni indiretta kollha.

Artikolu 34

Rappurtaġġ u awditjar ta' spejjeż eliġibbli

1. Għandhom jiġu preżentati rapporti perijodiċi lill-Kummissjoni dwar l-ispejjeż eliġibbli, l-interessi finanzjarji li jkunu dahlu minn pre-finanzjament, u l-irċevuti relatati ma' l-azzjoni indiretta konċernata u, fejn ikun xieraq, ċertifikat dwar ir-rendikonti finanzjarji, konformement mar-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni.

L-eżistenza tal-kofinanzjament fir-rigward ta' l-azzjoni konċernata għandha tiġi rrapportata u, fejn ikun xieraq, iċċertifikata fi tmiem l-azzjoni.

2. Minkejja r-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni, ċertifikat dwar ir-rendikonti finanzjarji għandu jkun obbligatorju biss kull meta l-ammont kumulattiv ta' hlasi-jiet interim u hlasi-jiet ta' bilanċ li jsiru lil parteċipant ikun ugwali għal EUR 375 000 jew aktar għal azzjoni indiretta.

Madankollu, għal azzjonijiet indiretti li jdumu sentejn jew anqas, għandu jintalab mill-parteeipant mhux aktar minn ċertifikat wiehed dwar ir-rendikonti finanzjarji, fl-ahhar tal-proġett.

Iċ-ċertifikati dwar ir-rendikonti finanzjarji ma għandhomx ikunu meħtieġa għal azzjonijiet indiretti rimborżati b'mod shih permezz ta' somom f'daqqa jew rati fissi.

3. Fil-każ ta' korpi pubbliċi, organizzazzjonijiet tar-riċerka, u istituzzjonijiet ta' l-edukazzjoni sekondarja u edukazzjoni superjuri, ċertifikat dwar ir-rendikonti finanzjarji kif meħtieġ skond il-paragrafu 1 jista' jsir minn uffiċjal pubbliku kompetenti.

Artikolu 35

Netwerks ta' Eċċellenza

1. Il-programm ta' hidma għandu jipprovdi għall-forom ta' għotjiet li għandhom jintużaw għan-Netwerks ta' Eċċellenza.

2. Fejn il-kontribut finanzjarju Komunitarju għal Netwerks ta' Eċċellenza jiehu l-forma ta' somma f'daqqa, għandu jiġi kkalkulat skond in-numru ta' riċerkaturi li jridu jiġu integrati fin-Netwerk ta' Eċċellenza u ż-żmien li tiehu l-azzjoni. Il-valur ta' l-unità għal somom f'daqqa imhallsin għandu jkun ta' EUR 23 500 kull sena u għal kull riċerkatur.

Dan l-ammont għandu jiġi aġġustat mill-Kummissjoni konformement mar-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' l-Implimentazzjoni.

3. Il-programm ta' hidma għandu jistabbilixxi n-numru massimu ta' parteċipanti u, fejn ikun xieraq, in-numru massimu tar-riċerkaturi li jista' jintuża bhala bażi tal-kalkolu tas-somma f'daqqa massima. Madankollu, parteċipanti aktar u 'l fuq mill-maxima sabiex jiġi stabbilit il-kontribut finanzjarju jistgħu jieħdu sehem skond kif ikun xieraq.

4. Il-hlas għandu jsir permezz ta' hlasi-jiet perijodiċi.

Dawk il-hlasi-jiet perijodiċi għandhom isiru skond il-valutazzjoni tal-progress fl-implimentazzjoni tal-Programm Kongunt ta' l-Attivitajiet permezz tal-kejl ta' l-integrazzjoni tar-riżorsi u l-kapaċitajiet tar-riċerka msejjes fuq indikaturi tal-prestazzjoni, innegożjati mal-konsorzju u speċifikati fil-ftehim ta' għotja.

Subsezzjoni 2

Hlas, distribuzzjoni, irkupru u garanziji

Artikolu 36

Hlas u distribuzzjoni

1. Il-kontribut finanzjarju Komunitarju għandu jithallas lill-parteeipanti permezz tal-koordinatur mingħajr dewmien żejjed.

2. Il-koordinatur għandu jzomm rekords li jippermettu li jkun determinat f'kull hin x'porzjon tal-fondi tal-Komunità jkun tqassam lil kull parteċipant.

Il-koordinatur għandu jgħaddi din l-informazzjoni lill-Kummissjoni meta jintalab jagħmel dan.

Artikolu 37

Irkupru

Il-Kummissjoni tista' tadotta deċiżjoni dwar l-irkupru konformement mar-Regolament Finanzjarju.

Artikolu 38

Mekkanizmu sabiex jiġi evitat ir-riskju

1. Ir-responsabbiltà finanzjarja ta' kull parteċipant għandha tiġi limitata għad-dejn tagħha stess, suġġetta għall-paragrafi 2 sa 5.

2. Sabiex jiġi ġestit ir-riskju assoċjat man-nuqqas ta' rkupru ta' somom dovuti lill-Komunità, il-Kummissjoni għandha tattwa u żzomm fond ta' garanzija tal-parteeipanti (minn hawn 'l quddiem "il-Fond") skond l-Anness.

L-interessi finanzjarji ġġenerati mill-Fond għandhom jiżdedu mal-Fond u għandhom iservu esklussivament għall-finijiet stipulati fil-punt 3 ta' l-Anness, mingħajr preġudizzju għall-punt 4 tiegħu.

3. Il-kontribut lill-Fond minn parteċipant ta' azzjoni indiretta li jiehu l-forma ta' għotja m'għandux jaqbeż il-5 % tal-kontribut finanzjarju Komunitarju dovut lill-parteeipant. Fl-ahhar ta' l-azzjoni l-ammont ikkontribwit lill-Fond għandu jingħata lura lill-parteeipant, permezz tal-koordinatur, suġġett għall-paragrafu 4.

4. Jekk l-interessi ġġenerati mill-Fond huma insuffiċjenti sabiex ikopru s-somom dovuti lill-Komunità, il-Kummissjoni tista' tnaqqas mill-ammont li għandu jingħata lura lil parteċipant mhux aktar minn 1 % tal-kontribut finanzjarju Komunitarju lilu.

5. It-tnaqqis imsemmi fil-paragrafu 4 m'għandux japplika għal korpi pubbliċi, entitajiet ġuridici li l-partecipazzjoni tagħhom fl-azzjoni indiretta hija ggarantita minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat, u istituzzjonijiet ta' l-edukazzjoni sekondarja u edukazzjoni superjuri;

6. Il-Kummissjoni għandha tivverifika biss ex-ante l-kapaċità finanzjarja tal-koordinaturi, u tal-partecipanti li mhumiex imsemmijin fil-paragrafu 5 u li japplikaw għal kontribut finanzjarju Komunitarju f'azzjoni indiretta 'l fuq minn EUR 500 000, sakemm ma jkunx hemm ċirkostanzi eċċezzjonali meta, fuq il-bażi ta' informazzjoni diġà disponibbli, ikun hemm raġunijiet ġustifikati sabiex tiġi ddebitata l-kapaċità finanzjarja ta' dawn il-partecipanti.

7. Il-Fond għandu jiġi kkunsidrat bhala garanzija suffiċjenti taht ir-Regolament Finanzjarju. L-ebda garanzija jew sigurtà addizzjonali ma għandha tintalab mill-partecipanti jew tiġi imposta fuqhom.

KAPITOLU III

DISSEMINAZZJONI U UŻU, U DRITTJIET TA' L-AĊĊESS

SEZZJONI 1

Tagħrif miksub

Subsezzjoni 1

Sjieda

Artikolu 39

Id-dritt ta' proprjetà ta' tagħrif miksub

1. It-tagħrif ġdid miksub li johroġ mill-hidma mwettqa taht azzjonijiet indiretti barra dawk imsemmijin fil-paragrafu 3 għandu jkun il-proprjetà tal-partecipant li jwettqu l-hidma li tip-produċi dak it-tagħrif ġdid miksub.

2. Jekk impjegati jew persunal iehor li jahdem għal partecipant ikunu intitolati għal drittijiet fuq tagħrif ġdid miksub, il-partecipant għandu jiżgura li jkun possibbli li dawk id-drittijiet jiġu eżerċitati b'mod kompatibbli ma' l-obbligazzjonijiet tiegħu taht il-ftehim ta' għotja.

3. It-tagħrif miksub għandu jkun il-proprjetà tal-Komunità fil-kazijiet li ġejjin:

- (a) azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ li jikkonsistu f'xiri ta' oġġetti jew servizzi suġġetti għar-regoli dwar l-akkwist pubbliku stipulati fir-Regolament Finanzjarju;
- (b) azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ relatati ma' esperti indipendenti.

Artikolu 40

Drittijiet kongunti ta' proprjetà ta' tagħrif miksub

1. Fejn numru ta' partecipanti jkunu wettqu hidma kongunta li tiġġenera tagħrif ġdid miksub u fejn is-schem rispettiv tagħhom tal-hidma ma jkunx jista' jiġi aċċertat, huma għandu jkollhom sjieda kongunta tat-tali tagħrif miksub.

Huma għandhom jistabbilixxu ftehim dwar l-allokkazzjoni u t-termini ta' eżerċizzju ta' dik is-sjieda kongunta skond it-termini tal-ftehim ta' għotja.

2. Fejn ma jkunx għad gie konkluz ftehim ta' ko-proprjetà, kull wiehed mis-sidien kongunti għandu jkun intitolat li jagħti liċenzji mhux esklussivi lil partijiet terzi, mingħajr ebda dritt ta' subliċenzjar, suġġett għall-kondizzjonijiet li ġejjin:

- (a) għandu jingħata avviż bil-quddiem lis-sidien kongunti l-oħra;
- (b) għandu jingħata kumpens ġust u raġonevoli lis-sidien kongunti l-oħra.

3. Fuq talba, il-Kummissjoni għandha tagħti gwida dwar materji possibbli li għandhom jiġu inklużi fil-ftehim ta' ko-proprjetà.

Artikolu 41

Id-dritt ta' proprjetà ta' tagħrif miksub minn gruppi speċifiċi

Fil-kaz ta' azzjonijiet għall-benefiċċju ta' gruppi speċifiċi, l-Artikolu 39(1) u l-Artikolu 40(1) m'għandhomx japplikaw. F'dawn il-kazijiet, it-tagħrif miksub għandu jkun ko-proprjetà tal-partecipanti membri fil-grupp speċifiku li jibbenefika mill-azzjoni, sakemm ma jkunx hemm ftehim mod iehor bejn dawk il-partecipanti.

Fejn is-sidien tat-tagħrif miksub ma humiex membri ta' dak il-grupp, huma għandhom jiżguraw li l-grupp jingħata d-drittijiet kollha għal dak it-tagħrif miksub li jkun mehtieg għall-għanijiet ta' l-użu u d-disseminazzjoni tat-tagħrif miksub skond l-anness tekniku għall-ftehim ta' għotja.

Artikolu 42

Trasferiment ta' tagħrif miksub

1. Il-proprjetarju tat-tagħrif miksub jista' jittrasferixxi lil kwalunkwe entità ġuridika, suġġett għall-paragrafi 2 sa 5 u l-Artikolu 43.

2. Fejn partecipant jittrasferixxi d-dritt ta' proprjetà tat-tagħrif miksub, huwa għandu jgħaddi l-obbligi tiegħu dwar dak it-tagħrif miksub liċ-ċessjonarju, inkluż l-obbligu li jgħaddihom lil kwalunkwe ċessjonarju sussegwenti, konformement mal-ftehim ta' għotja.

3. Sugġett għall-obbligi tiegħu rigward il-konfidenzjalità, fejn il-partecipant jehtiegħu li jgħaddi d-drittijiet ta' aċċess, huwa għandu jinnotifika bil-quddiem lill-partecipanti l-oħrajn fl-istess azzjoni, flimkien ma' informazzjoni suffiċjenti dwar il-proprjetarju l-għdid tat-tagħrif għdid miksub sabiex jippermettilhom li jeżerċitaw id-drittijiet ta' aċċess tagħhom taht il-ftehim ta' ghotja.

Madanakollu, il-partecipanti l-oħrajn jistgħu, permezz ta' ftehim bil-miktub, jirrinunzjaw għad-dritt ta' avviż individwali bil-quddiem fil-każ ta' trasferimenti tad-dritt ta' proprjetà minn partecipant lil xi parti terza speċifikament.

4. Wara n-notifika skond l-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 3, kwalunkwe partecipant iehor jista' joġġezzjona għal kwalunkwe trasferiment tad-dritt ta' proprjetà għar-raġuni li tkun toqot hażin id-drittijiet ta' aċċess tagħhom.

Fejn kwalunkwe mill-partecipanti l-oħrajn juru li d-drittijiet tagħhom ikunu se jiġu milquta hażin, it-trasferiment mahsub ma għandux isehh qabel jintlaħaq ftehim bejn il-partecipanti konċernati.

5. Fejn ikun xieraq, il-ftehim ta' ghotja jista' jipprevedi li l-Kummissjoni tiġi notifikata bil-quddiem bi kwalunkwe trasferiment mahsub tad-dritt ta' proprjetà jew bi kwalunkwe ghotja mahsuba ta' liċenzja esklussiva lil parti terza li tkun stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat mas-Seba' Programm Kwadru.

Artikolu 43

Il-preżervazzjoni tal-kompetittività Ewropea u l-prinċipji ta' l-etika

Il-Kummissjoni tista' toġġezzjona għat-trasferiment ta' sjieda tat-tagħrif miksub, jew għall-ghoti ta' liċenzja esklussiva rigward it-tagħrif miksub, lil partijiet terzi stabbiliti f'pajjiż terz mhux assoċjat fis-Seba' Programm Kwadru, jekk tqis li dan mhuwiex konformi ma' l-interessi ta' l-iżvilupp tal-kompetittività ta' l-ekonomija Ewropea jew li ma huwiex konsistenti ma' prinċipji etiċi jew konsiderazzjonijiet ta' sigurtà.

F'dawn il-każijiet, it-trasferiment tas-sjieda jew l-ghoti ta' liċenzja esklussiva m'għandux isir sakemm il-Kummissjoni ma tkunx sodisfatta li poġġew is-salvagwardji xierqa.

Subsezzjoni 2

Protezzjoni, pubblikazzjoni, disseminazzjoni u użu

Artikolu 44

Protezzjoni tat-tagħrif miksub

1. Fejn it-tagħrif miksub jista' jiġi applikat industrijalment jew kummerċjalment, sidu għandu jipprovi għall-protezzjoni adegwata u effettiva tiegħu, b'kont dovut meħud ta' l-interessi legittimi tiegħu u l-interessi legittimi, b'mod partikolari l-interessi kummerċjali, tal-partecipanti l-oħra fl-azzjoni indiretta konċernata.

Fejn partecipant li ma jkunx il-proprjetarju tat-tagħrif għdid miksub jinwoka interess legittimu tiegħu, huwa għandu, fi kwalunkwe hin, juri li jkun se jsofri dannu kbir sproporzjonat.

2. Fejn it-tagħrif miksub jista' jiġi applikat industrijalment jew kummerċjalment u l-proprjetarju tiegħu ma jipproteġihx, u ma jittrasferihx lil partecipant iehor, entità affiljata stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat jew kwalunkwe parti terza stabbilita fi Stat Membru jew pajjiż assoċjat flimkien ma' l-obbligi assoċjati skond l-Artikolu 42, ebda attivitajiet ta' disseminazzjoni ma jistgħu jsiru qabel ma l-Kummissjoni tkun giet informata.

F'każijiet bħal dawn, il-Kummissjoni tista', bil-kunsens tal-partecipant konċernat, tiehu fidejha s-sjieda tat-tagħrif miksub u tadotta miżuri għall-harsien adegwat u effettiv tiegħu. Il-partecipant konċernat jista' jirrifjuta l-kunsens biss jekk ikun kapaċi juri li l-interessi legittimi tiegħu jkunu se jsofru dannu kbir sproporzjonat.

Artikolu 45

Dikjarazzjoni rigward appoġġ finanzjarju Komunitarju

Il-pubblikazzjonijiet kollha, l-applikazzjonijiet kollha għall-brevetti magħmulin minn jew f'isem partecipant, jew kull disseminazzjoni oħra relatata ma' tagħrif għdid miksub, għandhom jinkludu dikjarazzjoni, li tista' tinkludi mezzi vizivi, li t-tagħrif għdid miksub konċernat gie prodott bl-għajnuna ta' l-appoġġ finanzjarju Komunitarju.

It-termini ta' dik id-dikjarazzjoni għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehim ta' ghotja.

Artikolu 46

Użu u disseminazzjoni

1. Il-partecipanti għandhom jużaw it-tagħrif miksub li jipposjedu, jew jiżguraw li dan jintuża.

2. Kull partecipant għandu jiżgura li t-tagħrif miksub li għandu s-sjieda tiegħu jkun imxerred kemm jista' jkun b'heffa. Jekk jonqos milli jagħmel dan, il-Kummissjoni tista' xxerred dak it-tagħrif miksub. Il-ftehim ta' ghotja jista' jistipula limiti ta' żmien f'dan ir-rigward.

3. L-attivitajiet ta' disseminazzjoni għandhom ikunu kompatibbli mal-protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, l-obbligi ta' konfidenzjalità, u l-interessi legittimi tal-proprjetarju tat-tagħrif miksub.

4. Għandu jingħata avviż bil-quddiem dwar kull attività ta' disseminazzjoni lill-partecipanti l-oħrajn konċernati.

Wara n-notifika, kull wiehed minn dawk il-partecipanti jista' joġġezzjona jekk huwa jqis li l-interessi legittimi tiegħu fir-rigward tat-tagħrif miksub jew tat-tagħrif eżistenti tiegħu jistgħu jsofru dannu kbir sproporzjonat. F'każijiet tali, l-attività ta' disseminazzjoni ma tistax isir sakemm ma jittiddux passi xierqa għas-salvagwardja ta' dawk l-interessi legittimi.

SEZZJONI 2

Drittijiet ta' aċċess għal tagħrif eżistenti u għal tagħrif miksub

Artikolu 47

It-tagħrif eżistenti kopert

Il-parteciċipanti jistgħu jiddefinixxu t-tagħrif eżistenti meħtieġ għall-finijiet ta' azzjoni indiretta fi ftehim bil-miktub u, fejn ikun xieraq, jistgħu jeskludu tagħrif eżistenti speċifiku.

Artikolu 48

Prinċipji

1. It-talbiet kollha għad-drittijiet ta' l-aċċess għandhom isiru bil-miktub.
2. Sakemm ma jkunx hemm ftehim mod iehor mal-proprietarju tat-tagħrif miksub jew it-tagħrif eżistenti, id-drittijiet ta' l-aċċess ma' jagħtu ebda dritt li jingħataw subliċenzji.
3. Liċenzji esklussivi għal tagħrif miksub jew tagħrif eżistenti jistgħu jingħataw, sugġetti għall-konferma bil-miktub mill-parteciċipanti l-oħra kollha li huma jirrinunzjaw għad-drittijiet ta' aċċess fuqu.
4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 3, kull ftehim li jipprevedi drittijiet ta' aċċess għal tagħrif miksub jew tagħrif eżistenti għal parteciċipanti jew partijiet terzi għandu jkun tali li jiżgura li jinżammu d-drittijiet ta' aċċess potenzjali għall-parteciċipanti l-oħra.
5. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 49 u 50 u għall-ftehim ta' għotja, il-parteciċipanti fl-istess azzjoni għandhom jinfurmaw lil xulxin malajr kemm jista' jkun b'kull limitazzjoni għall-għoti ta' drittijiet ta' aċċess għal tagħrif eżistenti, jew b'kull restrizzjoni oħra li tista' tolqot b'mod sostanzjali l-għoti tad-drittijiet ta' aċċess.
6. It-terminazzjoni tal-parteciċipazzjoni tiegħu f'azzjoni indiretta m'għandha bl-ebda mod tincidi fuq l-obbligu ta' dak il-parteciċipant li jagħti drittijiet ta' l-aċċess lill-bqija tal-parteciċipanti fl-istess azzjoni taht it-termini u l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-ftehim ta' għotja.

Artikolu 49

Drittijiet ta' l-aċċess għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet indiretti

1. Id-drittijiet ta' l-aċċess għal tagħrif miksub għandhom jingħataw lill-parteciċipanti l-oħra fl-istess azzjoni indiretta, jekk dawn ikunu meħtieġa sabiex jippermettu lil dawk il-parteciċipanti li jwettqu l-hidma tagħhom taht dik l-azzjoni indiretta.

Tali drittijiet ta' l-aċċess għandhom jingħataw hielsa mir-royalties.

2. Id-drittijiet ta' l-aċċess għal tagħrif eżistenti għandhom jingħataw lill-parteciċipanti l-oħra fl-istess azzjoni indiretta, jekk dawn ikunu meħtieġa sabiex jippermettu lil dawk il-parteciċipanti li jwettqu l-hidma tagħhom taht dik l-azzjoni indiretta sakemm il-parteciċipant konċernat ikun intitolat li jagħtihom.

Tali drittijiet ta' l-aċċess għandhom jingħataw hielsa mir-royalties, sakemm ma jkunx miftiehem mod iehor mall-parteciċipanti kollha qabel l-aċċess tagħhom mal-ftehim ta' għotja.

Madanakollu, l-eżekutori ta' l-RTD performers għandhom jagħtu d-drittijiet ta' l-aċċess għal tagħrif eżistenti hielsa mir-royalties.

Artikolu 50

Drittijiet ta' aċċess għall-użu

1. Il-parteciċipanti fl-istess azzjoni indiretta għandhom igawdu d-drittijiet ta' aċċess għal tagħrif miksub, jekk dawn ikollhom bżonn dawk id-drittijiet għall-użu tat-tagħrif miksub tagħhom stess.

Sugġett għal ftehim, tali drittijiet ta' aċċess għandhom jingħataw jew b'kondizzjonijiet ekwi u raġonevoli, jew ikunu hielsa mid-drittijiet ta' royalties.

2. Il-parteciċipanti fl-istess azzjoni indiretta għandhom igawdu d-drittijiet ta' aċċess għat-tagħrif eżistenti, jekk dan ikun meħtieġ għall-użu tat-tagħrif ġdid miksub tagħhom stess kemm-il darba l-parteciċipant konċernat ikun intitolat li jagħtihom.

Sugġett għal ftehim, tali drittijiet ta' aċċess għandhom jingħataw jew b'kondizzjonijiet ekwi u raġonevoli, jew ikunu hielsa mid-drittijiet tas-sid.

3. Entità affiljata stabbilita fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat għandu jkollha wkoll id-drittijiet għal aċċess, imsemmijin fil-paragrafi 1 u 2, għat-tagħrif miksub jew tagħrif eżistenti taht l-istess kondizzjonijiet tal-parteciċipant li għalih hija affiljata, dment li mhux previst mod iehor fil-ftehim ta' għotja jew fil-ftehim ta' konsorzju.

4. Talba għad-drittijiet ta' aċċess taht il-paragrafi 1, 2 u 3 tista' ssir sa żmien sena wara xi wahda minn dawn l-avvenimenti:

- (a) it-tmiem ta' l-azzjoni indiretta;
- (b) it-terminazzjoni tal-parteciċipazzjoni mill-proprietarju tat-tagħrif eżistenti jew tat-tagħrif miksub konċernat.

Madanakollu, il-parteciċipanti konċernati jistgħu jiftiehem fuq limitu ta' żmien differenti.

5. Sugġett għal ftehim bejn il-proprietarji kollha konċernati, id-drittijiet ta' aċċess għal tagħrif miksub għandhom jingħataw lil Eżekutor ta' RTD, b'kondizzjonijiet ekwi u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma, għall-finijiet tat-twettiq ulterjuri ta' attivitajiet ta' ricerka.

6. L-eżekuturi ta' RTD għandhom jagħtu access hieles minn royalties, jew b'kondizzjonijiet ekwi u raġonevoli li jridu jiġu miftiehma qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' ghotja, għat-tagħrif eżistenti mehtieg għall-użu tat-tagħrif miksub prodott fl-azzjoni indiretta.

Artikolu 51

Dispożizzjonijiet addizzjonali dwar drittijiet ta' access għall-użu għal azzjonijiet ta' riċerka "innovattiva" u għal azzjonijiet għall-benefiċċju ta' gruppi speċifiċi

1. Il-partecipanti fl-istess azzjoni ta' riċerka "innovattiva" għandhom igawdu minn drittijiet ta' access li jkunu hielsa minn drittijiet ta' royalties għal tagħrif miksub u tagħrif eżistenti għall-implimentazzjoni jew għall-finijiet tat-tweqqif ulterjuri ta' attivitajiet ta' riċerka.

Id-drittijiet ta' access għall-użu għal finijiet diversi minn dawk tat-tweqqif ulterjuri ta' attivitajiet ta' riċerka għandhom ikunu hielsa minn drittijiet ta' royalties sakemm ma jiġix previst mod iehor fil-ftehim ta' ghotja.

2. Fejn il-grupp speċifiku li jibbenefika mill-azzjoni ikun rappreżentat minn entità ġuridika li tippartecipa fl-azzjoni flok-hom, dik l-entità ġuridika tista' tagħti sublicenzja, fir-rigward ta' kull dritt ta' access mogħti lilha, lil dawk fost il-membri ta' għal li jkunu stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat.

KAPITOLU IV

IL-BANK EWROPEW TA' L-INVESTIMENT

Artikolu 52

1. Il-Komunità tista' tagħti kontribuzzjoni lill-Bank Ewropew ta' l-Investment (EIB) sabiex tkopri r-riskju tas-self jew garanziji li l-EIB jagħmel bhala appogg ta' l-oġġettivi tar-riċerka stabbiliti taħt is-Seba' Programm Kwadru (il-Facilità Finanzjarja għall-Qsim tar-Riskju).

2. L-EIB għandu jipprovdi dan is-self jew garanziji skond il-prinċipji ta' l-ekwità, tat-trasparenza, ta' l-imparzjalità u tat-trattament indaqs.

3. Il-Kummissjoni għandha d-dritt li togġezzjona għall-użu tal-Facilità Finanzjarja għall-Qsim tar-Riskju għal ċertu self jew garanziji, skond termini li jridu jiġu ddefiniti fil-ftehim ta' ghotja konformement mal-Programmi ta' Hidma.

KAPITOLU V

DHUL FIS-SEHH

Artikolu 53

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fit-tielet jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu fil-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u jkun direttament applikabbli fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussel, tat-18 ta' Diċembru 2006

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

J. BORRELL FONTELLES

Għall-Kunsill

Il-President

M. VANHANEN

ANNEX

FOND TA' GARANZIJA GHALL-PARTEĊIPANTI

1. Il-Fond ser ikun ġestit mill-Komunità rrapprezentata mill-Kummissjoni li taġixxi bhala aġent eżekuttiv fisem il-parteci-panti, taht kondizzjonijiet li għandhom jiġu stabbiliti mill-mudell tal-ftehim ta' għotja.

Il-Kummissjoni ser tafda l-ġestjoni finanzjarja tal-Fond jew lill-Bank Ewropew ta' l-Investment jew, skond l-Artikolu 14 punt (b), lil istituzzjoni finanzjarja xierqa (minn hawn 'l quddiem il-"bank depożitarju"). Il-bank depożitarju għandu jamministra l-Fond skond informazzjoni li tinghata mill-Kummissjoni.

2. Il-Kummissjoni tista' tagħmel tajjeb, mill-ewwel finanzjament bil-quddiem li thallas lill-konsorzju, għall-kontibuzzjoni tal-parteci-panti lill-Fond, u thallasha lill-Fond fisimhom.

3. Fejn hemm ammonti dovuti lill-Komunità minn parteci-pant, il-Kummissjoni tista', minghajr preġudizzju għall-penali li jistgħu jiġu imposti fuq il-parteci-pant li jonqos mir-rimborż skond ir-Regolament Finanzjarju, jew:

(a) tordna lill-bank depożitarju sabiex jittrasferixxi direttament l-ammont dovut mill-Fond lill-koordinatur ta' l-azzjoni indiretta jekk tkun għadha għaddejja u jekk il-parteci-panti li jibqa' jaqblu li jimplimentawha bl-istess mod fir-rigward ta' l-obiettivi tagħha, skond l-Artikolu 18(4). L-ammonti trasferiti mill-Fond jitqiesu bhala kontribut finanzjarju Komunitarju; jew

(b) effettivament tirkupra s-somma msemmija mill-Fond jekk l-azzjoni indiretta tkun mitmuma jew diġà kkompletata.

Il-Kummissjoni toħroġ ordni ta' rkupru għall-benefiċċju tal-Fond kontra l-parteci-pant. Il-Kummissjoni tista' tadotta għal dak il-għan deċiżjoni dwar l-irkupru konformement mar-Regolament Finanzjarju.

4. L-ammonti rkuprati mill-Fond matul is-Seba' Programm Kwadru ser jikkostitwixxu dħul assenjat lill-fis-sens ta' l-Artikolu 18(2) tar-Regolament Finanzjarju.

Ladarba l-implimentazzjoni ta' l-għotjiet kollha taht is-Seba' Programm Kwadru tkun kompluta, kwalunkwe somma li tibqa' mill-Fond tiġi rkuprata mill-Kummissjoni u tiddaħhal fil-baġit tal-Komunità, sugġett għal deċiżjonijiet dwar it-Tmien Programm Kwadru.

II

(Atti li l-pubblikazzjoni tagħhom mhijiex obligatorja)

KUNSILL

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL

tal-18 ta' Dicembru 2006

dwar is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika (Euratom) għar-riċerka nukleari u attivitajiet ta' tahrig (2007-2011)

(2006/969/KE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika, u b'mod partikolari l-Artikolu 7 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽¹⁾,Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽²⁾,

Billi:

- (1) L-isforzi kongunti nazzjonali u Ewropej fil-qasam tar-riċerka u t-tahrig huma essenzjali biex jiġu promossi u żgurati t-tkabbir ekonomiku u l-benessri taċ-ċittadini fl-Ewropa.
- (2) Is-Seba' Programm Kwadru għandu jikkomplimenta azzjonijiet oħra ta' l-UE fil-qasam tal-politika tar-riċerka li huma meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' l-istrategija ta' Lisbona, partikolarment l-azzjonijiet fl-edukazzjoni, it-tahrig, il-kompetittività u l-innovazzjoni, l-industrija, l-impjiegi u l-ambjent.
- (3) Is-Seba' Programm Kwadru jibni fuq il-kisbiet li għamel dak ta' qablu lejn il-holqien ta' Zona ta' Riċerka Ewropea, u jkompli jmexxihom 'il quddiem lejn l-iżvilupp ta' l-ekonomija u s-soċjetà ta' l-gharfien fl-Ewropa.
- (4) Il-*Green Paper* tal-Kummissjoni 'Lejn strategija Ewropea għall-provvista ta' l-enerġija' tenfasizza l-kontribut ta' l-enerġija nukleari għat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett serra u għat-tnaqqis tad-dipendenza ta' l-Ewropa fuq l-enerġija importata.
- (5) Fl-24 ta' Awwissu 2005, il-Kummissjoni prezentat il-konkluzjonijiet tal-valutazzjoni esterna ta' l-implimentazzjoni u r-riżultati ta' l-attivitajiet Komunitarji mwettqin

fil-hames snin ta' qabel dik il-valutazzjoni, flimkien ma' l-osservazzjonijiet tagħha.

- (6) B'referenza għad-Deċiżjoni tal-Kunsill tas-26 ta' Novembru 2004 li temenda d-direttivi tan-negozjati dwar ir-Reattur Esperimentali Termonukleari Internazzjonali (ITER), ir-realizzazzjoni ta' l-ITER fl-Ewropa, f'approċċ usa' għall-enerġija mill-fużjoni, għandu jkun l-element ċentrali ta' l-attivitajiet ta' riċerka dwar il-fużjoni nukleari li jsiru taht is-Seba' Programm Kwadru.
- (7) L-implimentazzjoni tas-Seba' Programm Kwadru tista' tagħti lok għall-istabbiliment ta' hidmiet kongunti skond it-tifsira ta' l-Artikoli 45 sa 51 tat-Trattat.
- (8) Attivitajiet tar-riċerka appoġġati mis-Seba' Programm Kwadru għandhom jikkonformaw mal-principji fundamentali ta' l-etika, inklużi dawk li huma riflessi fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea. L-opinjoni tal-Grupp Ewropew dwar l-Etika fix-Xjenza u fit-Teknoloġiji Ġodda qegħdin jitqiesu u ser ikomplju jitqiesu.
- (9) Din id-Deċiżjoni tistabbilixxi pakkett finanzjarju għad-dewmien kollu tal-programm li huwa r-referenza ewlenija skond it-tifsira tal-punt 37 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-17 ta' Mejju 2006 ta' bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja u t-tmexxija finanzjarja soda ⁽³⁾, għall-awtorita baġitarja matul il-proċedura baġitarja annwali.
- (10) Huwa importanti li tiġi żgurata l-amministrazzjoni soda tal-finanzi tas-Seba' Programm Kwadru u l-implimentazzjoni tiegħu bl-iktar mod effettiv u faċli għall-użu possibbli, kif ukoll il-faċilità ta' l-aċċess għall-partecipanti kollha.
- (11) Taht is-Seba' Programm Kwadru, ir-rwol tan-nisa fix-xjenza u riċerka għandu jingħata l-importanza dovuta, bil-għan li r-rwol attiv tan-nisa fir-riċerka jkompli jissahhah.

⁽¹⁾ Opinjoni tal-15 ta' Ġunju 2006 (għada mhux publikata fil-Ġurnal Uffiċjali).⁽²⁾ ĠU C 65, 17.3.2006, p. 9.⁽³⁾ ĠU C 139, 14.6.2006, p.1.

- (12) Iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) għandu jikkontribwixxi fil-forniment ta' appoġġ xjentifiku u teknoloġiku mmexxi mill-klijent li jinghata għall-formulazzjoni, l-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' linji politiċi Komunitarji. F'dan ir-rigward, huwa utli li l-JRC jkompli jiffunzjona bħala ċentru indipendenti ta' referenza għax-xjenza u t-teknoloġija fl-UE fl-oqsma tal-kompetenzi speċifiċi tiegħu.
- (13) Id-dimensjoni internazzjonali u globali fl-attivitajiet ta' riċerka Ewropej hi importanti għall-fini tal-ksib ta' benefiċċji reċiproċi. Is-Seba' Programm Kwadru għandu jkun miftuħ għall-partecipazzjoni tal-pajjiżi li jkun kkonkludew il-ftehim meħtieġa għal dan il-għan, u fil-livell tal-proġetti u fuq il-bażi tal-benefiċċju reċiproku, għandu jkun miftuħ ukoll għall-partecipazzjoni ta' entitajiet minn pajjiżi terzi u ta' organizzazzjonijiet internazzjonali tal-kooperazzjoni xjentifika.
- (14) Is-Seba' Programm Kwadru għandu jikkontribwixxi għat-ktabbir ta' l-Unjoni Ewropea billi jwassal appoġġ xjentifiku u teknoloġiku lill-pajjiżi kandidati għall-implimentazzjoni ta' l-*acquis* Komunitarju u għall-integrazzjoni tagħhom fiż-Żona ta' Riċerka Ewropea.
- (15) Għandhom jittiehdu wkoll miżuri xierqa biex ma jithallew isiru irregolaritajiet u frodi, u għandhom jittiehdu l-passi meħtieġa biex jingabru lura fondi mitlufa, imhallsa b'mod mhux dovut jew użati b'mod mhux korrett, skond ir-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea ⁽¹⁾, (KE, Euratom) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet ohra ⁽²⁾ u r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1074/1999 tal-25 ta' Mejju 1999 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) ⁽³⁾.
- (16) Il-Kumitat Xjentifiku u Tekniku ġie kkonsultat mill-Kummissjoni u ta l-opinjoni tiegħu.

IDDEĊIEDA KIF ĠEJ:

Artikolu 1

Adozzjoni tas-Seba' Programm Kwadru

B'dan qed jiġi adottat, għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2007 sal-31 ta' Dicembru 2011, il-programm kwadru pluriennali għall-attivitajiet tar-riċerka u t-taħriġ nukleari, minn hawn 'il quddiem is-"Seba' Programm Kwadru".

⁽¹⁾ ĠUL 312, 23.12.1995, p. 1.

⁽²⁾ ĠUL 292, 15.11.1996, p. 2.

⁽³⁾ ĠUL 136, 31.5.1999, p. 8.

Artikolu 2

Objettivi

1. Is-Seba' Programm Kwadru għandu jsegwi l-objettivi ġenerali stabbiliti fl-Artikolu 1 u l-Artikolu 2(a) tat-Trattat, filwaqt li jikkontribwixxi lejn il-holqien ta' soċjetà bbażata fuq l-għarfien, bi tkompli fuq iż-Żona ta' Riċerka Ewropea.

2. Is-Seba' Programm Kwadru għandu jinkludi riċerka Komunitarja, żvilupp teknoloġiku, kooperazzjoni internazzjonali, diseminazzjoni ta' informazzjoni teknika u attivitajiet ta' sfruttament kif ukoll taħriġ, li għandhom jiġu stabbiliti f'zewġ programmi speċifiċi:

L-ewwel programm speċifiku għandu jkopri dawn li ġejjin:

- (a) riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni, bil-għan li tiġi żviluppata t-teknoloġija għal sors ta' enerġija sigur, sostenibbli, li jirrispetta l-ambjent, u ekonomikament vijabbli;
- (b) fissjoni nukleari u protezzjoni mir-radjazzjoni bil-għan tat-tishih b'mod partikolari tal-prestazzjoni tas-sikurezza, l-effiċjenza tar-riżorsi u l-kost-effettività tal-fissjoni nukleari u ta' użi ohra tar-radjazzjoni fl-industrija u fil-medicina.

It-tieni programm speċifiku għandu jkopri l-attivitajiet taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka fil-qasam ta' l-enerġija nukleari.

3. Il-linji ġenerali tal-programmi speċifiċi huma deskritti fl-Anness I.

Artikolu 3

L-ammont massimu globali u l-ishma allokatati għal kull programm

1. L-ammont globali massimu għall-implimentazzjoni tas-Seba' Programm Kwadru għall-perijodu mill-2007 sa l-2011 għandu jkun ta' EUR 2 751 miljun. Dan l-ammont għandu jiġi mqassam kif ġej (f'miljuni ta' EUR):

Riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni ⁽¹⁾	1 947
Fissjoni nukleari u l-protezzjoni mir-radjazzjoni	287
Attivitajiet nukleari taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka	517

⁽¹⁾ Fl-ammont previst għar-riċerka ta' l-enerġija mill-fużjoni, mill-anqas EUR 900 miljun ser ikunu riservati għal attivitajiet minbarra l-kostruzzjoni ta' ITER, imniżżel fl-Anness I.

2. Ir-regoli dettaljati għall-partecipazzjoni finanzjarja Komunitarja fis-Seba' Programm Kwadru jidhru fl-Anness II.

*Artikolu 4***Protezzjoni ta' l-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet**

Ghall-azzjonijiet Komunitarji ffinanzjati taht din id-Deciżjoni, ir-Regolamenti (KE, Euratom) Nru 2988/95 u (Euratom, KE) Nru 2185/96 għandhom japplikaw għal kwalunkwe ksur ta' disposizzjoni ta' liġi Komunitarja, inkluż il-ksur ta' obbligu kuntrattwali stipulat abbażi tas-Seba' Programm Kwadru, li jirriżulta minn att jew ommissjoni minn operatur ekonomiku li għandu, jew ikollu, l-effett li jippreġudika l-budget generali ta' l-Unjoni Ewropea jew il-budgets amministrati minna, permezz ta' nefqa mhux ġustifikata.

*Artikolu 5***Prinċipji etiċi fundamentali**

L-attivitajiet kollha ta' riċerka mwettqa taht is-Seba' Programm Kwadru għandhom jitwettqu b'konformità mal-prinċipji etiċi fundamentali.

*Artikolu 6***Monitoraġġ, evalwazzjoni u reviżjoni**

1. Il-Kummissjoni għandha kontinwament u sistematikament timmonitorja l-implimentazzjoni tas-Seba' Programm Kwadru u l-Programmi Speċifiċi tiegħu u regolarment tirrapporta u xxerred ir-riżultati ta' dan il-monitoraġġ.
2. Mhux aktar tard mill-2010, il-Kummissjoni għandha twettaq, bl-għajnuna ta' esperti esterni, evalwazzjoni interim ibbażata

fuq l-evidenza tas-Seba' Programm Kwadru u l-programmi speċifiċi tiegħu mibnija fuq l-evalwazzjoni ex-post tas-Sitt Programm Kwadru. Din l-evalwazzjoni għandha tkopri l-kwalità ta' l-attivitajiet ta' riċerka eżistenti, kif ukoll il-kwalità ta' l-implimentazzjoni u l-amministrazzjoni, u l-progress li sar lejn il-kisba ta' l-oġettivi stabbiliti.

3. Wara t-tmiem tas-Seba' Programm Kwadru, il-Kummissjoni għandha tara li titwettaq evalwazzjoni esterna minn esperti indipendenti tal-motivazzjonijiet, l-implimentazzjoni u l-kisbiet tiegħu.

Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konkluzjonijiet ta' din, flimkien ma' l-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regġuni.

*Artikolu 7***Dhul fis-seħh**

Din id-Deciżjoni għandha tidhol fis-seħh fil-jum ta' wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Magħmul fi Brussel, 18 ta' Diċembru 2006.

Mill-Kunsill

Il-President

J.-E. ENESTAM

ANNEX I

OBJETTIVI, TEMI U ATTIVITAJIET XJENTIFIĊI U TEKNOLOĠIĊI

INTRODUZZJONI

Is-Seba' Programm Kwadru tal-Komunità Ewropea ta' l-Energija Atomika (Euratom) għar-riċerka nukleari u attivitajiet ta' taħriġ huwa organizzat f'zewg partijiet li jikkorrispondu għall-azzjonijiet "indiretti" dwar ir-riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni u l-fissjoni nukleari u l-protezzjoni mir-radjazzjoni, u l-attivitajiet ta' riċerka "diretti" tal-JRC.

I.A. RIĊERKA DWAR L-ENERĠIJA MILL-FUŻJONI

Objettiv

L-iżvilupp tal-bażi ta' għarfien għall-holqien, u t-tweġġiq ta' ITER bhala l-pass ewlieni lejn, il-holqien ta' prototipi ta' reatturi għal impjanti ta' l-enerġija siguri, sostenibbli, jirrispettaw l-ambjent u ekonomikament vijabbli.

Motivazzjoni

Hemm nuqqasijiet serji fil-provvista ta' l-enerġija ta' l-Ewropa, rigward konsiderazzjonijiet tal-perijodu qasir, medju u twil. B'mod partikolari, huma meħtieġa miżuri sabiex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet tal-provvista, il-bidla fil-klima u l-iżvilupp sostenibbli, filwaqt li jiġi żgurat li ma jiġix mhedded it-tkabbir ekonomiku fil-ġejjieni.

Minbarra l-isforzi li l-UE qiegħda taġmel fil-qasam tar-riċerka fl-enerġiji rinnovabbli, il-fużjoni għandha l-potenzjal li taġti kontribut ewlieni għall-holqien ta' provvista ta' enerġija sostenibbli u sigura għall-UE għal xi għexieren ta' snin minn issa, wara l-penetrazzjoni ta' reatturi ta' fużjoni kummerċjali fis-suq. L-iżvilupp b'suċċess ta' għalha jipprovi enerġija mingħajr periklu, sostenibbli u li tirrispetta l-ambjent. Il-mira fit-tul tar-riċerka Ewropea dwar il-fużjoni, li thaddan l-attivitajiet kollha ta' fużjoni fl-Istati Membri u f'pajjiżi terzi assoċjati, hi l-holqien kongunt, f'madwar tletin jew hamsa u tletin sena u soġġett għall-progress teknologiku u xjentifiku, ta' prototipi ta' reatturi għal impjanti ta' l-enerġija li jissodisfaw dawn il-htigiet, u li huma ekonomikament vijabbli.

L-istrategija biex tintlaħaq il-mira fil-perijodu fit-tul tinvolvi, bhala l-ewwel prijorità ta' għalha, il-bini ta' ITER (faċilità sperimentali ewlenija li tkun tista' turi l-fattibbiltà xjentifika u teknika ta' l-enerġija mill-fużjoni), u wara dan il-bini ta' DEMO, impjant ta' l-enerġija mill-fużjoni "dimostrattiv". Ma' dan ikun hemm programm dinamiku ta' appoġġ għall-R&Ż għall-ITER u għall-iżviluppi fil-materjali, it-teknoloġiji u l-fizika għall-fużjoni meħtieġa għad-DEMO. Dan ikun jinvolvi lill-industrija Ewropea, l-assocjazzjonijiet tal-fużjoni u pajjiżi terzi, b'mod partikolari l-Partijiet għall-Ftehim ITER.

Attivitajiet

1. Ir-realizzazzjoni ta' l-ITER

Din tinkludi attivitajiet għar-realizzazzjoni kongunta ta' l-ITER (bhala infrastruttura internazzjonali tar-riċerka), b'mod partikolari għat-thejija tas-sit, l-istabbiliment ta' l-Organizzazzjoni ITER u l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER, l-amministrazzjoni u l-persunal, is-sostenn ġenerali tekniku u amministrattiv, il-bini tat-tagħmir u l-istallazzjonijiet u s-sostenn għall-proġett waqt il-bini.

2. R&Ż bi thejija għat-thaddim ta' ITER

Programm iffokat ta' fizika u teknoloġija ser jisfrutta l-faċilitajiet rilevanti u r-riżorsi fil-programm tal-fużjoni, jiġifieri JET u apparati oħra ta' iżolament manjetiku, eżistenti, futuri jew dawk li qegħdin jinbnew (Tokamaks, Stellarators, RFPs). Huwa ser jevalwa teknoloġiji speċifiċi ewlenin ta' l-ITER, jikkonsolida l-għazliet tal-proġett ITER, u jhejji għat-thaddim ta' l-ITER permezz ta' attivitajiet sperimentali u teoretiċi.

3. Attivitajiet ta' teknoloġija bi thejija għad-DEMO

Dan jinvolvi l-iżvilupp vigoruż ta' materjali ta' fużjoni u ta' teknoloġiji ċentrali għall-fużjoni, inklużi kutri, u l-istabbiliment ta' tim ta' proġett iddedikat sabiex ihejji għall-bini tal-Faċilità Internazzjonali għall-Irradjazzjoni tal-Materjali tal-Fużjoni (IFMIF) biex jikkwalifika l-materjali għad-DEMO. Huwa ser jinkludi testijiet ta' l-irradjazzjoni u l-immudellar tal-materjali, studji tad-disinn kuncettwali tad-DEMO, u studji dwar l-aspetti ta' sigurtà, dawk ambjentali u dawk soċjo-ekonomiċi ta' l-enerġija mill-fużjoni.

4. *Attivitajiet ta' R&Ż għall-medda ta' żmien itwal*

L-attivitajiet ser jinkludu żvilupp ulterjuri ta' kuncetti mtejba għal skemi ta' iżolament manjetiku b'vantaġġi potenzjali għall-impjanti ta' l-enerġija mill-Fużjoni (b'enfasi fuq it-tkomplija tal-bini tat-tagħmir stellaratur W7-X), tat-teorija u l-inmudellar immirati lejn il-fehim komprensiv ta' l-aġir tal-plażma tal-fużjoni u l-koordinazzjoni, fil-kuntest ta' attivitá għaž-żamma tal-kuntatti, ta' l-attivitajiet tar-riċerka civili mwettqa mill-Istati Membri dwar l-iżolament inerzjali.

5. *Riżorsi umani, edukazzjoni u tahrig*

Bil- hsieb tal-htigijiet immedjati u dawk tal-perijodu medju ta' ITER, u għall-iżvilupp ulterjuri tal-fużjoni, ser jitwettqu inizjattivi mmirati lejn l-iżgurar tad-disponibilità ta' riżorsi umani adegwati, f'termini ta' numri, firxa ta' hilet u tahrig u esperjenza ta' livell għoli, b'mod partikolari fir-rigward tal-fużjoni fiżika u ta' l-inġenerija.

6. *Infrastrutturi*

Il-bini tal-proġett internazzjonali ITER għar-riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni ser ikun element ta' l-infrastrutturi ta' riċerka godda b'dimensjoni Ewropea b'saħħitha.

7. *Proċessi ta' trasferiment tat-teknoloġija*

L-ITER ser ikun jehtieg strutturi organizzattivi godda u aktar flessibbli biex jippermettu li l-proċess ta' innovazzjoni u progress teknoloġiku li hu johloq ikun trasferit malajr lejn l-industrija, sabiex l-isfidi li jippermettu li l-industrija Ewropea ssir aktar kompetittiva jkunu jistgħu jintlahqu.

I.B. FISSJONI NUKLEARI U PROTEZZJONI MIR-RADJAZZJONI

Objettiv

L-istabbiliment ta' bażi teknika u xjentifika soda sabiex jiġu aċċelerati l-iżviluppi prattiċi għall-ġestjoni aktar sigura ta' skart radjuattiv b'hajja twila, bit-tishih b'mod partikolari tal-prestazzjoni tas-sikurezza, l-effiċjenza tar-riżorsi u l-kost-effettività ta' l-enerġija nukleari u l-iżgurar ta' sistema robusta u soċjalment aċċettabbli ta' protezzjoni tal-bniedem u ta' l-ambjent kontra l-effetti ta' radjazzjoni ijonizzanti.

Motivazzjoni

L-enerġija nukleari attwalment tiġġenera terz ta' l-elettriċità kollha kkunsmata fl-UE u, bhala l-aktar sors sinifikattiv ta' elettricitá ta' tagħbija bażi li, matul il-funzjonament ta' impjant ta' l-enerġija nukleari, ma jemittix CO₂, tikkostitwixxi element importanti fid-dibattitu dwar il-mezzi għall-ġlieda kontra l-bidla fil-klima u t-tnaqqis tad-dipendenza ta' l-Ewropa fuq l-enerġija impurtata. Globalment, is-settur nukleari Ewropew huwa kkaratterizzat mill-aktar teknoloġija avvanzata u jipprovidi impjegji ta' hila kbira għal diversi mijiet ta' eluf ta' nies. Teknoloġija nukleari aktar avvanzata tista' toffri l-prospettiva ta' titjib sinifikattiv fl-effiċjenza u l-użu ta' riżorsi, filwaqt li fl-istess hin tiżgura standards ta' sikurezza saħansitra oghla u produzzjoni anqas ta' skart minn proġettazzjonijiet attwali.

Madankollu, hemm thassib importanti li jaffettwa l-użu kontinwu ta' dan is-sors ta' enerġija fl-UE. Għadhom mehtieġa sforzi sabiex tiġi żgurata l-kontinwazzjoni tar-rekord eċċellenti tal-Komunitá fir-rigward ta' sikurezza u t-titjib tal-protezzjoni mir-radjazzjoni jkompli jkun qasam ta' prijoritá. Il-kwistjonijiet ewlenin huma s-sigurtá operattiva tar-reatturi u l-amministrazzjoni ta' l-iskart b'hajja twila, li t-tnejn li huma qed jiġu indirizzati permezz ta' hidma kontinwa fil-livell tekniku, għalkemm huma mehtieġa wkoll kontributi politiċi u tas-soċjetá. Fl-użi kollha tar-radjazzjoni, sew fl-industrija kif ukoll fil-medicina, il-prinċipju li jirbaħ fuq kollox huwa dak tal-protezzjoni tal-bniedem u ta' l-ambjent. L-oqsma tematiċi kollha li ser jiġu indirizzati hawnhekk huma kkaratterizzati minn thassib li jiġi fuq kollox sabiex jiġu żgurati livelli għolja ta' sigurtá. B'mod simili, hemm htigijiet li jstgħu jiġu identifikati b'mod ċar fix-xjenza u l-inġinerija nukleari kollha rigward id-disponibilità ta' infrastrutturi u kompetenzi fir-riċerka. Barra minn hekk, l-oqsma tekniċi individwali huma marbuta minn suġġetti prinċipali trasversali, bħal ma huma ċ-ċiklu tal-fjuwil nukleari, il-kimika attinika, l-analiżi tar-riskju u l-valutazzjoni tas-sikurezza u anke kwistjonijiet ta' governanza u ohra marbuta mas-soċjetá.

Ser tkun mehtieġa wkoll riċerka biex jiġu esplorati opportunitajiet xjentifiċi u teknoloġiċi godda u biex ikun hemm rispons, b'mod flessibbli, għal htigijiet godda ta' politika li jirriżultaw matul is-Seba' Programm Kwadru.

Attivitajiet

1. *Ġestjoni ta' l-iskart radjuattiv*

Attivitajiet ta' riċerka u żvilupp orjentati lejn l-implimentazzjoni dwar l-aspetti prinċipali kollha li jkun baqa' ta' rimi ġeoloġiku fil-fond ta' fjuwil użat u ta' skart radjuattiv b'hajja twila u, skond ma jkun il-każ, dimostrazzjoni dwar it-teknoloġiji u s-sigurtá, u sabiex tingħata importanza lill-iżvilupp ta' perspettiva Ewropea komuni dwar il-kwistjonijiet prinċipali marbuta ma' l-amministrazzjoni u r-rimi ta' l-iskart. Riċerka dwar il-partizzjoni u t-trasmutazzjoni u/jew kuncetti ohra mmirati lejn it-tnaqqis ta' l-ammont u/jew il-periklu ta' l-iskart għar-rimi.

2. Sistemi ta' reatturi

Riċerka biex issostni t-thaddim kontinwu bla periklu tat-tipi kollha rilevanti ta' sistemi ta' reatturi eżistenti (inklużi l-facilitajiet taċ-ċiklu tal-fjuwil), b'kont mehud ta' sfidi godda bhal ma huma l-estensjoni fit-tul tal-hajja u l-iżvilupp ta' metodoloġiji godda u avvanzati ta' valutazzjoni tas-sikurezza (kemm l-element tekniku kif ukoll dak uman) inkluż fir-rigward ta' aċċidenti gravi, u għall-valutazzjoni tal-potenzjal u ta' l-aspetti ta' sikurezza u ta' gestjoni ta' l-iskart ta' sistemi ta' reatturi futuri, fit-terminu qasir u dak medju, u b'hekk jinżammu l-istandards ta' sikurezza għolja diġà miksuba fl-UE u li jtejbu konsiderevolment il-gestjoni fil-perijodu fit-tul ta' skart radjuattiv.

3. Protezzjoni mir-radjazzjoni

Ir-riċerka, b'mod partikolari dwar ir-riskji minn dozi baxxi, dwar l-użi mediċi u dwar il-gestjoni ta' l-aċċidenti, biex tiprovi l-bażi xjentifika għal sistema robusta, ekwitabbli u soċjalment aċċettabbli ta' protezzjoni li ma tillimitax aktar milli dovut l-użi wiesa' u ta' għid tar-radjazzjoni fl-industrija u fil-mediċina. Riċerka biex jitnaqqas kemm jista' jkun l-impatt tat-terroriżmu nukleari u radjologiku u l-bdil tad-destinazzjoni ta' materjal nukleari.

4. Infrastrutturi

B'appoġġ għad-disponibbiltà ta', u l-kooperazzjoni bejn, infrastrutturi ta' riċerka bhal ma huma facilitajiet ta' ttestjar ta' materjali, laboratorji ta' riċerka taht l-art u facilitajiet radjobijoloġiċi u banek ta' tessuti, meħtieġa għaż-żamma ta' standards għoljin ta' kisba teknika, innovazzjoni u sikurezza fis-settur nukleari Ewropew.

5. Riżorsi umani, edukazzjoni u taħriġ

B'appoġġ għaż-żamma u l-iżvilupp ulterjuri tal-kompetenza xjentifika u l-kapaċità umana (per eżempju permezz ta' attivitajiet ta' taħriġ konġunti) sabiex tiġi garantita d-disponibbiltà ta' riċerkaturi u impjegati kwalifikati kif suppost fis-settur nukleari fuq il-perijodu aktar fit-tul.

II. ATTIVITAJIET NUKLEARI TAĊ-ĊENTRU KONĠUNT TAR-RIĊERKA (ĊKR)

Objettiv

Il-forniment ta' appoġġ xjentifiku u tekniku orjentat lejn il-klijent għall-proċess ta' tfassil ta' politika Komunitarja fil-qasam nukleari, bl-iżgurar ta' l-appoġġ għall-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' linji politiki eżistenti filwaqt li jkun hemm rispons b'mod flessibbli għat-talbiet ta' politika godda.

Motivazzjoni

Il-JRC jappoġġa l-objettivi ta' l-istrateġija Ewropea għall-provvista ta' l-enerġija, b'mod partikolari bhala għajnuna sabiex jintlahqu l-objettivi ta' Kyoto. Il-Komunità għandha abbiltà rikonossuta f'bosta aspetti tat-teknoloġija nukleari, u din hija mibnija fuq bażi solida ta' suċċessi miksuba fl-imghoddi f'dan il-qasam. L-utilità tal-JRC fl-appoġġ li jagħti lil-linji politiki Komunitarji u fil-kontribut tiegħu għax-xejriet godda fir-riċerka nukleari huma bbażati fuq il-kompetenzi xjentifiċi tiegħu u l-integrazzjoni tiegħu fil-komunità xjentifika internazzjonali u l-kooperazzjoni ma' ċentri ta' riċerka oħra kif ukoll id-disseminazzjoni ta' għarfien. Il-JRC għandu persunal kompetenti u facilitajiet avvanzati biex iwettqu hidma xjentifika/teknika rikonossuta, bil-ħsieb li r-riċerka Ewropea tinzamm fuq quddiem nett permezz tal-kwalità tal-hidma xjentifika u teknika tiegħu. Il-JRC jappoġġa l-politika tal-Komunità li żżomm abilitajiet u kompetenzi bażiċi għall-futur billi tagħti aċċess għall-infrastrutturi tagħha lil riċerkaturi oħra, permezz tat-taħriġ ta' xjentisti żgħażaġh u bl-ikkoltivar tal-mobbiltà tagħhom u b'hekk tappoġġa l-għarfien espert nukleari fl-Ewropa. Tfaċċaw htigijiet godda b'mod partikolari fir-relazzjonijiet esterni u l-politika marbuta mas-sigurtà. F'dawn il-każijiet, huma meħtieġa informazzjoni/analizi/sistemi interni u siguri li mhux dejjem jistgħu jinkisbu fis-suq.

L-attivitajiet nukleari tal-JRC għandhom l-għan li jissodisfaw il-htigijiet ta' R&Ż b'appoġġ kemm tal-Kummissjoni kif ukoll ta' l-Istati Membri. L-objettiv ta' dan il-programm huwa li tiġi żviluppata u miġbura flimkien l-għarfien, li jiġi provdut input lid-dibattitu dwar il-produzzjoni ta' l-enerġija nukleari, is-sikurezza u l-affidabilità tagħha, is-sostenibbiltà u l-kontroll tagħha, it-tħeddid u l-isfidi tagħha, inkluża l-valutazzjoni ta' sistemi innovattivi/futuri.

Attivitajiet

L-attivitajiet tal-JRC ser jiffokaw fuq:

- 1) Il-Gestjoni ta' l-Iskart Nukleari u l-impatt Ambjentali bil-għan li jiġu mifhuma l-proċessi tal-fjuwil nukleari mill-produzzjoni ta' l-enerġija għar-rimi ta' l-iskart u li jiġu żviluppata soluzzjonijiet effettivi għall-gestjoni ta' skart nukleari ta' livelli għoli b'segwitu għaż-żewġ possibbiltajiet prinċipali (rimi dirett jew it-tqassim u trasmutazzjoni); Ser ikunu żviluppata wkoll attivitajiet biex itejbu l-għarfien u jiżviluppaw l-ipproċessar jew il-kondizzjonar ta' skart b'hajja twila u riċerka bażika fl-aktinidi;

- 2) Is-Sikurezza Nukleari, fl-implimentazzjoni tar-riċerka dwar iċ-ċikli tal-fjuwil sew tal-preżent kif ukoll tal-gejjieni u dwar l-indennità tar-reatturi tat-tip tal-Punent u dak Russu, kif ukoll dwar id-disinn ta' reatturi ġodda. Barra minn hekk il-JRC ser jikkontribwixxi u jikkoordina l-kontribut Ewropew għall-inizjattiva ta' Forum Internazzjonali tar-IV Generazzjoni dwar l-R&Ż, li fih huma involuti l-aqwa organizzazzjonijiet ta' riċerka fid-dinja. Il-JRC għandu jaġixxi bhala integratur tar-riċerka f'dan il-qasam bil-għan li jiżgura l-kwalità tal-kontribut Ewropew lill-GIF. Il-JRC ser jikkontribwixxi esklussivament għal dawk l-oqsma li jistgħu jtejbu l-aspetti tas-sigurtà u tas-salvagwardja ta' ċikli tal-fjuwil innovattivi, b'mod partikolari l-karatterizzazzjoni, l-ittestjar u l-analizi ta' fjuwils ġodda; l-iżvilupp ta' għanijiet ta' sigurtà u ta' kwalità, il-ħtiġiet ta' sigurtà u metodi ta' evalwazzjoni avvanzati għas-sistemi;
- (3) Is-sigurtà Nukleari, fl-appoġġ għat-tweqqif ta' l-impenji Komunitarji, b'mod partikolari l-kontroll tal-facilitajiet taċ-ċiklu tal-fjuwil b'enfasi fuq il-fażi finali taċ-ċiklu, il-monitoraġġ tar-radjuattività fl-ambjent, jew l-implimentazzjoni tal-protokoll addizzjonali u s-salvagwardji integrati, u l-prevenzjoni ta' l-użu mhux xieraq ta' materjal nukleari u radjuattiv assoċjat mat-traffikar illeċitu ta' tali materjal.

Barra minn hekk, il-JRC ser jiffacilita dibattitu ibbażat fuq il-fatti u tfassil ta' deċiżjonijiet infurmat dwar it-tahlita ta' enerġija biex tilhaq il-ħtiġijiet ta' enerġija Ewropej (inklużi sorsi ta' enerġija li tiġġedded u enerġija nukleari).

ANNEX II

SKEMI TA' FINANZJAMENT

Sogġett għar-regoli għall-partecipazzjoni stabbiliti għall-implimentazzjoni tas-Seba' Programm Kwadru, il-Komunità ser tappoġġa attivitajiet ta' riċerka u żvilupp teknoloġiku, inklużi attivitajiet ta' dimostrazzjoni fil-programmi speċifiċi permezz ta' firxa ta' skemi ta' finanzjament. Dawn l-iskemi ser jintużaw, individwalment jew flimkien, biex jifinanzjaw kategoriji differenti ta' azzjonijiet implimentati fis-Seba' Programm Kwadru.

1. SKEMI TA' FFANZJAR FL-ENERĠIJA MILL-FUŻJONI

Fil-qasam tar-riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni, in-natura partikolari ta' l-attivitajiet f'dan il-qasam tehtieg l-implimentazzjoni ta' arrangamenti speċifiċi. Ser jingħata appoġġ finanzjarju għall-attivitajiet imwettqa fuq il-bażi ta' proceduri li jidhru fi:

- 1.1. Il-Kuntratti ta' Assocjazzjoni, bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri jew Pajjiżi Terzi Assoċjati b'mod shih jew entitajiet fl-Istati Membri jew fil-Pajjiżi Terzi Assoċjati b'mod shih li jipprovdu għat-tweqqif ta' parti mill-programm ta' riċerka Komunitarju dwar l-enerġija mill-fużjoni skond l-Artikolu 10 tat-Trattat;
- 1.2. Il-Ftehim Ewropew dwar l-Iżvilupp tal-Fużjoni (EFDA), ftehim multilaterali bejn il-Kummissjoni u organizzazzjonijiet fi, jew li jaħdmu fisem, l-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati li fost l-oħrajn jipprovdu l-qafas għall-issuktur tar-riċerka dwarit-teknoloġija tal-fużjoni f'organizzazzjonijiet assoċjati u fl-industrija, l-użu tal-facilitajiet tal-JET u l-kontribut Ewropew għall-kooperazzjoni internazzjonali;
- 1.3. L-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER, ibbażata fuq l-Artikoli 45 sa 51 tat-Trattat;
- 1.4. Ftehim internazzjonali bejn l-Euratom u pajjiżi terzi li jkopru attivitajiet fil-qasam tar-riċerka u l-iżvilupp dwar l-enerġija mill-fużjoni, b'mod partikolari l-Ftehim ta' l-ITER;
- 1.5. Kwalunkwe ftehim multilaterali ieħor konkluz bejn il-Komunità u organizzazzjonijiet assoċjati, b'mod partikolari l-Ftehim dwar il-Mobbiltà tal-Persunal;
- 1.6. Azzjonijiet għall-kondiviżjoni ta' l-ispejjeż għall-promozzjoni u l-kontribut lejn ir-riċerka dwar l-enerġija mill-fużjoni ma' korpi fl-Istati Membri jew fil-pajjiżi terzi assoċjati mas-Seba' Programm Kwadru fejn ma jkun hemm l-ebda Kuntratt ta' Assocjazzjoni.

Minbarra l-attivitajiet ta' hawn fuq, jistgħu jittiehdu azzjonijiet li jippromwovu u jiżviluppaw ir-riżorsi umani, *fellowships*, inizjattivi ta' infrastrutturi integrati kif ukoll azzjonijiet speċifiċi ta' appoġġ, b'mod partikolari għall-koordinazzjoni ta' riċerka fl-enerġija mill-fużjoni, biex isiru studji b'appoġġ għal dawn l-attivitajiet, u b'appoġġ ta' pubblikazzjonijiet, l-iskambju ta' informazzjoni; u t-taħriġ għall-promozzjoni tat-trasferiment tat-teknoloġija.

2. SKEMI TA' FINANZJAMENT FOQSMA OHRA

L-attivitajiet foqsma ohra minbarra l-enerġija mill-fużjoni mis-Seba' Programm Kwadru ta' l-Euratom ser jiġu ffinanzjati permezz ta' firxa ta' skemi ta' finanzjament. Dawn l-iskemi ser jintużaw, individwalment jew flimkien, biex jifinanzjaw kategoriji differenti ta' azzjonijiet implimentati fis-Seba' Programm Kwadru kollu.

Id-deċiżjonijiet għal programmi speċifiċi, programmi ta' hidma u sejhiet għal proposti ser isemmu, skond u meta jkun f'loku:

- It-tip/i ta' skema/i użata/i biex jifinanzjaw kategoriji differenti ta' azzjonijiet;
- Il-kategoriji ta' partecipanti (bhalma huma organizzazzjonijiet ta' riċerka, universitajiet, industrij, awtoritajiet pubbliċi) li jistgħu jibbenefikaw minnhom;
- It-tipi ta' attivitajiet (riċerka, żvilupp, dimostrazzjoni, taħriġ, disseminazzjoni, trasferiment ta' għarfien u attivitajiet ohra relatati) li jistgħu jiġu ffinanzjati minn kull waħda minnhom.

Fejn jistgħu jintużaw skemi ta' finanzjament differenti, il-programm ta' hidma jista' jispeċifika l-iskema ta' finanzjament li għandha tintuża għas-sogġett dwaru liema jkun mistiedna proposti.

L-iskemi ta' finanzjament huma dawn li ġejjin:

- (a) B'appoġġ ta' azzjonijiet li huma implimentati prinċipalment abbazi ta' sejhja għall-proposti:

1. Proġetti kollaborattivi

Apoġġ għal proġetti ta' riċerka mwettqa minn konsorzji b'partecipanti minn pajjiżi differenti, li jkollhom il-mira li jiżviluppaw għarfien ġdid, teknoloġija ġdida, prodotti jew riżorsi komuni għar-riċerka. Id-daqs, il-kamp ta' applikazzjoni u l-organizzazzjoni interna tal-proġetti jistgħu jvarjaw minn qasam għall-ieħor u minn sugġett għall-ieħor. Il-proġetti jistgħu jvarjaw minn azzjonijiet iffukati ta' riċerka fuq skala żgħira jew ta' daqs medju sa proġetti akbar ta' natura integrattiva li jimmobilizzaw volum sinifikanti ta' riżorsi biex jilhqqu objettiv definit.

2. Networks ta' Eċċellenza

Appoġġ għal programmi ta' riċerka kongunti implimentati minn għadd ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka li jintegraw l-attivitajiet tagħhom f'qasam partikolari, imwettqa minn timijiet ta' riċerka fil-qafas ta' kooperazzjoni fil-perjodu aktar fit-tul. L-implimentazzjoni ta' dawn il-programmi kongunti ta' riċerka tkun tirrikjedi impenn formali min-naħa ta' l-istituzzjonijiet li jkunu qed jintegraw parti mir-riżorsi u l-attivitajiet tagħhom.

3. Azzjonijiet ta' koordinazzjoni u appoġġ

Appoġġ għal attivitajiet li għandhom l-għan li jikkoordinaw jew jappoġġaw riċerka (netwerking, skambji, studji, konferenzi, eċċ). Dawn l-azzjonijiet jistgħu jiġu implimentati wkoll permezz ta' modi oħra, minbarra s-sejthiet għall-proposti.

4. Azzjonijiet għall-promozzjoni u l-iżvilupp tar-riżorsi umani u l-mobbiltà

Appoġġ għat-taħriġ u l-iżvilupp tal-karriera tar-riċerkaturi.

- (b) b'appoġġ ta' azzjonijiet implimentati abbażi ta' deċiżjonijiet mill-Kunsill, ibbażati fuq proposta mill-Kummissjoni, il-Komunità ser tipprovi appoġġ finanzjarju għal inizjattivi fuq skala kbira ffinanzjati minn għadd ta' sorsi permezz ta' dawn:

— Kontribuzzjoni finanzjarja għall-implimentazzjoni ta' Imprizi Kongunti mwettqa abbażi tal-proċeduri u d-dispożizzjonijiet imniżzla fl-Artikoli 45 sa 51 tat-Trattat ta' l-Euratom.

— Kontribuzzjoni finanzjarja għall-iżvilupp ta' infrastrutturi godda ta' interess Ewropew.

Il-Komunità ser timplimenta l-iskemi ta' finanzjament b'konformità mad-dispożizzjonijiet tar-Regolament li għandu jiġi adottat għar-regoli dwar il-partecipazzjoni f'imprizi, ċentri ta' riċerka u universitajiet, l-istrumenti rilevanti ta' għajjnuna mill-Istat, b'mod partikolari l-qafas Komunitarju għall-għajjnuna mill-istat għar-riċerka u l-iżvilupp, kif ukoll ir-regoli internazzjonali f'dan il-qasam. F'konformità ma' dan il-qafas internazzjonali, ser ikun meħtieġ li jkun possibbli li l-iskala u l-forma tal-partecipazzjoni finanzjarja jiġu aġġustati fuq bażi ta' każ b'każ, b'mod partikolari jekk ikun disponibbli l-finanzjament minn sorsi oħra tas-settur pubbliku, inklużi sorsi oħra Komunitarji ta' finanzjament bħall-Bank Ewropew għall-Investimenti (BEI).

Fil-każ ta' partecipanti f'azzjoni indiretta stabbilita f'reġjun li jkun baqa' lura fl-iżvilupp (ir-reġjuni ta' konverġenza u dawk l-iktar remoti ⁽¹⁾), finanzjament addizzjonali mill-Fondi Strutturali ser ikun mmobilizzat kulfejn dan ikun possibbli u xieraq

3. AZZJONIJET DIRETTI — IĊ-ĊENTRU KONĠUNT TAR-RIĊERKA

Il-Komunità ser tniedi attivitajiet li jiġu implimentati miċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka, li jissejhu azzjonijiet diretti.

(¹) Ir-reġjuni ta' konverġenza huma dawk definiti fl-Artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1083/2006 tal-11 ta' Lulju 2006 li jstabbilixxi d-dispożizzjonijiet generali dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew u l-Fond ta' Koeżjoni (GU L 210, 31.7.2006, p. 25). Dan jinkludi r-reġjuni eliġibbli għall-finanzjament mill-fondi Strutturali taht l-oġġettiv ta' konverġenza u reġjuni eliġibbli għall-finanzjament mill-fond ta' Koeżjoni.